

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO
RAZVOJ DAVČNEGA SVETOVANJA V SLOVENIJI

Ljubljana, november 2005

ANITA KREK

IZJAVA

Študentka Anita Krek izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom prof. dr. Marka Hočevarja in dovolim objavo diplomskega dela na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne 23.11.2005

Podpis: _____

KAZALO

UVOD	1
1 DAVČNO SVETOVANJE	2
1.1 Zgodovina davčnega svetovanja	3
1.2 Značilnosti davčnega svetovanja.....	4
1.3 Vrste davčnega svetovanja	6
1.4 Organiziranje davčnega svetovanja	6
1.5 Potek svetovanja	7
1.6 Trženje davčnega svetovanja	9
1.7 Naročniki davčnega svetovanja.....	10
2 UREDITEV DAVČNEGA SVETOVANJA V EVROPI	11
2.1 Evropsko združenje poklicnih združenj davčnih svetovalcev – Confédération Fiscale Européenne	12
2.1.1 Značilnosti	12
2.1.2 Najpomembnejše naloge CFE	14
2.1.3 Pogoji za opravljanje poklica	14
2.1.4 Temeljna načela davčnega svetovanja	15
2.2 Druga združenja davčnih svetovalcev v Evropi	15
3 POKLIC DAVČNEGA SVETOVALCA	16
3.1 Pravice in dolžnosti davčnega svetovalca.....	18
3.2 Obseg dela davčnega svetovalca.....	18
3.3 Izbira pravega davčnega svetovalca	19
3.4 Odgovornost davčnega svetovalca	22
3.5 Kazenska odgovornost davčnega svetovalca.....	23
3.6 Zavarovanje odgovornosti davčnega svetovanja.....	24
3.7 Določanje cen storitev davčnega svetovanja	25
4 UREDITEV DAVČNEGA SVETOVANJA V SLOVENIJI	26
4.1 Predlog zakona o davčnem svetovanju.....	27
4.1.1 Ocena stanja	27
4.1.2 Načela zakona.....	28
4.1.3 Razlogi za izdajo zakona	29
4.1.4 Ocena finančnih posledic	29
4.1.5 Mnenja davčnih strokovnjakov	30
4.2 Društvo davčnih svetovalcev Slovenije.....	31
4.3 Davčno–finančni raziskovalni inštitut.....	34
4.4 Slovenski inštitut za revizijo.....	36
4.5 Davčno izobraževalni inštitut.....	37
4.6 Intervju z davčnim svetovalcem Ivom Simičem, predsednikom Društva davčnih svetovalcev Slovenije	38
SKLEP	39
LITERATURA	41
VIRI	43

UVOD

S 1. januarjem 2005 je začela veljati nova davčna zakonodaja, ki je in bo še bolj močno posegla v doslej ustaljene navade ter potrebe fizičnih in pravnih oseb. Ne le, da so sprejeta pravila drugačna od prejšnjih, tudi sklop norm, ki se nanašajo na davčno področje, je mnogo bolj zapleten. Poslej tako pogosto ne bo dovolj ali vsaj ne bo dovolj dobro, da bo odgovornim v podjetju dajal davčne nasvete in urejal izkaze računovodja, ampak bo treba k sodelovanju povabiti tudi davčnega svetovalca. Vedno več podjetij namreč sprejema pomembnejše poslovne odločitve šele potem, ko dobijo mnenje davčnega svetovalca, nekatera pa se za isto mnenje obračajo celo na več davčnih svetovalcev. Tovrstna praksa bo vedno bolj pogosta tudi pri fizičnih osebah.

Zaradi zapletene davčne zakonodaje, nepopolnega poznavanja zakonov, predpisov in drugih uredb na področju davkov ter nenehnega spreminjanja davčne zakonodaje se povpraševanje po davčnih svetovalcih povečuje. Potreba po tako strokovno usposobljenih ljudeh se je povečala predvsem z vstopom Slovenije v Evropsko unijo, saj davčne svetovalce in davčnosvetovalne storitve potrebujejo tako domača kot tudi tuja podjetja.

V Sloveniji se je davčno svetovanje razmahnilo zlasti v zadnjih letih. Kljub temu da poklic davčnega svetovalca v Sloveniji zakonsko še ni urejen, se uveljavlja in je vedno bolj priznan. Davčni svetovalci upoštevajo veljavno zakonodajo doma in v tujini, s svojim znanjem pa pripomorejo k čim večjemu finančnemu in s tem poslovnemu uspehu naročnika davčnega svetovanja, torej k čim večjemu ostanku dobička po plačanih davkih.

Namen mojega diplomskega dela je predstaviti davčno svetovanje ter pomen in vlogo tega na zahodu že desetletja znanega poklica. Slovenija namreč davčne svetovalce nujno potrebuje, zlasti zaradi vključevanja v mednarodne gospodarske tokove, ko se davčni svetovalci povezujejo s tujino in tako iščejo najboljše davčne rešitve. To jim omogoča svetovanje na višjem, mednarodnem nivoju in tako niso omejeni zgolj na domače gospodarstvo.

Diplomsko delo je vsebinsko razdeljeno na štiri večja poglavja. Prvo poglavje začinem z navajanjem nekaj definicij, kaj svetovanje sploh je. Sledi predstavitev davčnega svetovanja skozi zgodovino in njegove glavne značilnosti. V nadaljevanju opisujem vrste davčnega svetovanja ter način, kako se davčni svetovalci pri svojem delu lahko organizirajo. Navajam faze poteka medsebojnega sodelovanja med naročnikom in davčnim svetovalcem ter značilnosti trženja davčnega svetovanja, ki je za uspešno svetovanje prav tako pomembno. Poglavje zaključujem z opisom naročnikov, ki se poslužujejo davčnosvetovalnih storitev.

Drugo poglavje opisuje ureditev davčnega svetovanja v Evropi. V prvem delu predstavljam Evropsko združenje poklicnih organizacij davčnih svetovalcev (CFE), ki se ukvarja z davčnim svetovanjem v posameznih evropskih državah. Navajam njene glavne značilnosti, naloge in pogoje, ki jih za opravljanje poklica davčni svetovalci predpisuje ter izhodiščna načela, ki jih morajo davčni svetovalci pri opravljanju poklica upoštevati. Drugi del tega poglavja opisuje druga združenja davčnih svetovalcev v Evropi.

Naslednje poglavje začenjam s predstavitvijo poklica davčnega svetovalca, opisom njegovih pravic in dolžnosti ter obsegom dela. Nadalje navajam, na kaj vse mora biti naročnik davčnega svetovanja pozoren pri izbiri ustreznega davčnega svetovalca. Sledi opis kazenske odgovornosti davčnega svetovalca ter zavarovanje njegove odgovornosti. Na koncu podajam način, kako davčni svetovalci določajo cene svojih storitev.

Četrto poglavje v celoti predstavlja ureditev davčnega svetovanja v Sloveniji. V prvem delu navajam oceno stanja, načela in razloge za izdajo zakona o davčnem svetovanju. Nadaljnje podajam tudi oceno finančnih posledic in mnenja davčnih strokovnjakov o zakonski (ne)urejenosti. Drugi del obsega predstavitev organizacij, ki se ukvarjajo z davčnim svetovanjem oziroma skrbijo za izobraževanje njihovih članov. Poglavje zaključujem z intervjujem z davčnim svetovalcem Ivom Simičem, predsednikom Društva davčnih svetovalcev Slovenije.

1 DAVČNO SVETOVANJE

Svetovna literatura svetovanje opredeljuje različno, in sicer zelo široko, kot celovito strokovno dejavnost ali pa popolnoma nasprotno, kot zagotavljanje praktičnih nasvetov in pomoči. Vse opredelitve pa so si enotne v tem, da je svetovanje uporabna dejavnost, ki lahko v marsičem pomaga vodstvu podjetja pri izboljšanju poslovanja (Prislan 1996, str. 5).

Obvladovanje poslovanja podjetja in posameznih poslovnih področij podjetij zahteva vedno več posebnih znanj. To so znanja, ki jih potrebujejo lastnik kapitala, poslovodje in strokovne službe zaradi vedno večjih poslovnih zahtev, izboljšanja učinkovitosti in uspešnosti poslovanja ter zmanjšanja poslovnih tveganj (Koletnik, 1993, str. 7).

Našteti uporabniki iščejo redne in občasne strokovne nasvete za obvladovanje procesov in stanj na posameznih poslovnih področjih, da bi podjetje na ta način doseglo boljše poslovne in finančne izide ter boljšo premoženjsko in finančno stanje. Pri doseganju teh ciljev imajo lahko pomembno vlogo strokovno usposobljeni in specializirani svetovalci z vrhunskim znanjem in izkušnjami na določenem področju poslovanja. Le-ti se na željo naročnikov redno ali občasno vključujejo v reševanje poslovnih problemov in v izboljšanje poslovanja. Opazen je trend naraščanja povpraševanja po svetovalnih storitvah (Koletnik, 1993, str. 7).

S svetovanjem se ukvarjajo posamezniki, majhne svetovalne organizacije, mnogokrat na lokalni ali regionalni ravni, v javni sektor usmerjene organizacije, za posamezne industrijske panoge specializirane organizacije, na posamezna funkcionalna področja orientirane organizacije, pa tudi velike nacionalne, večnacionalne in nadnacionalne svetovalne organizacije (Brezar, 2003, str. 2).

Podjetniško (širše) in davčno (ožje) svetovanje predstavlja posebno vrsto zunanjih storitev fizičnih ali pravnih oseb, ki jih s polno odgovornostjo, neodvisnostjo, nepristranskostjo, zaupnostjo, molčečnostjo, zanesljivostjo in vestnostjo v svetovanju opravljajo posamezniki ali svetovalne skupine. Svetovalec kot fizična oseba daje nasvete za preventivno delovanje in za reševanje poslovnih problemov; ima položaj svobodnega oziroma samostojnega poklica ter se

razlikuje od obrtnih poklicev. Uvrščamo ga med intelektualne poklice, kot so zdravniki, odvetniki, notarji, arhitekti, gospodarski revizorji, novinarji in drugi. S svojim strokovnim znanjem pomaga vodstvu in lastniku ter strokovnim službam v podjetju pa tudi drugim preprečiti ali rešiti poslovni problem. Njegovo delo mora prispevati k boljšemu poslovanju ali odločitvi oziroma morajo koristi od svetovalne storitve preseči svetovalne stroške (Koletnik, 1993, str. 7).

Naloge davčnega svetovalca so individualnega značaja, saj je vsaka storitev praviloma svojska. Odvisna je od pogojev in razmer ter od naštetih posebnosti, v katerih se poslovni problem pojavlja. Današnja področja svetovanja so zelo razvejana ter zahtevajo od poklicnega svetovalca vedno več specifičnega znanja (Koletnik, 1993, str. 7).

Poudariti pa je potrebno tudi to, da je vsako svetovanje omejeno, kar se kaže v nezmožnosti svetovalca, da bi predvidel vse podrobnosti okoliščin, do katerih prihaja v poslovanju podjetja in ki lahko tudi bistveno vplivajo na uspešnost podjetja na nekem področju.

Med najpomembnejše razloge zaradi katerih se podjetja odločajo za najemanje davčnega svetovalca, lahko štejemo (Prislan, 1996, str. 5):

- zagotovitev nepristranskega opazovalca, ki ni obremenjen z internimi problemi,
- posebna znanja in veščine, s katerimi lahko zunanji svetovalec razpolaga in iz različnih razlogov niso dostopne vodstvu,
- usposabljanje in učenje posloводства s pomočjo zunanjega svetovalca,
- pričakovanje naročnika svetovanja, da bodo stroški zunanjega svetovalca nižji od koristi, ki jih bo le-ta prinesel.

1.1 Zgodovina davčnega svetovanja

Davčno svetovanje ima že zelo dolgo zgodovino. Skozi zgodovino so se davčni svetovalci pojavljali v vseh kulturah. Prve zametke najdemo že v starem veku pri Sumerjih.

Že pred 5.000 leti je cvetoča kultura Evfrata in Tigrisa dajala delo tedanjim pisarjem in računovodjem in jim omogočala, da so za bodoče rodove na stotisočeri plosčicah v klinopisu ohranili gospodarske dokumente, v katerih so že razpoznavni prvi zametki računovodstva (Prislan, 1996, str. 8).

V starih sumerskih zapisih že lahko zasledimo pojme, kot so davčni spor, olajšave pri dajatvah ipd. Takratni davčni svetovalci so trgovcem, pisarjem, pekem, zemljiškim zakupnikom, pivovarjem, ribičem in drugim odgovarjali na vprašanja, kdo je zavezanec za dajanje desetine, komu pobrana desetina pripada, kako pogosto morajo oddajati desetine in podobno (Prislan, 1996, str. 9).

V antični Grčiji se je Demosthenes (384–322 pr.n.št.) ukvarjal s pravno in davčno zakonodajo. Iz njegovih govorov in pisanja se že da natančneje določiti poklic davčnega svetovalca (Prislan, 1996, str. 9).

V srednjem veku se je strokovni zastopnik razvil iz prvotnega zastopnika družine, klana oziroma skupnosti. Z različnimi imeni se je pojavljal kot glavna juristična figura za splošno pravno svetovanje in davčnopravno pomoč. Kot gospodarska figura pa se v srednjeveški davčni zgodovini pojavi pisar. V tej osebi gre iskati zametke svetovanja in gospodarskega revizorstva, kot ju poznamo danes (Prislan, 1996, str. 9).

V obdobju novega veka se je razvilo trgovsko računovodstvo, kar je zahtevalo prelevitev pisarjev v knjigovodje in računovodje. Njihova naloga na davčnem področju je bilo natančno izkazovanje davčnih prihodkov, potrebovali pa so jih tudi zaradi carinskih zadev (Petauer, 2000, str. 24).

Pomembno stopnjo v razvoju knjigovodstva takratnega časa predstavlja uvedba dvostavnega knjigovodstva, ki se je v 16. stoletju iz Italije razširilo tudi v nemške dežele. Temu je sledilo napredovanje knjigovodje v bilancista, kar se je odražalo tudi na davčnem področju (Petauer, 2000, str. 24).

Za uveljavitev davčnega svetovanja je prelomno obdobje leto 1799, ko se je v Angliji pojavil moderni sistem davka na dohodek in se do konca 19. stoletja uveljavil tudi v kontinentalni Evropi. Hitra rast potrebe po davčnih svetovalcih je vzpodbudila predvsem specializacijo revizorjev za davčno svetovanje, ker so bili odvetniki že preveč usmerjeni v civilno, kazensko in procesno pravo (Prislan, 1996, str. 10).

Poklic davčnega svetovalca se je razvil šele v začetku 20. stoletja v razvitih tržnih gospodarstvih, odvisno od zahtevnosti urejanja davčnih obveznosti do države. Takrat so se že začeli pojavljati tudi prvi poskusi zakonskega urejanja tega poklica (Planinc, 2000, str. 27). Tako je bilo denimo v Nemčiji prvi zakon o davčnem svetovanju sprejet že leta 1935. Od takrat pa do danes se je ta poklic hitro razvijal in tako pridobil status enega najuglednejših poklicev (Petkovič, 2003, str. 20).

1.2 Značilnosti davčnega svetovanja

Davki so imeli vedno pomembno vlogo. Država je z njimi napajala svojo blagajno, za naročnike¹ pa je njihovo plačevanje vedno pomenilo večje ali manjše breme. In vedno so bili cenjeni tisti, ki so znali davčne obveznosti načrtovati in razdeliti tako, da se je državi plačalo ravno toliko, kot je bilo potrebno (Ciringer, 2002, str. 21).

Pod pojmom davčno svetovanje razumemo strokovno svetovanje v davčnih zadevah in drugih stvareh v zvezi z obveznimi dajatvami in pravicami posameznikov, pravnih in drugih oseb.

---

¹ Številni avtorji, ki so navedeni v tem diplomskem delu, so za poimenovanje osebe, ki se poslužuje storitev davčnega svetovanja, uporabljali naslednje izraze: naročnik davčnega svetovanja, davčni zavezanec, davkoplačevalec, stranka, klient. Sama sem se odločila, da uporabim le enega od navedenih izrazov, to je naročnik davčnega svetovanja oziroma krajše naročnik.

Davčno svetovanje lahko na podlagi pogodbe z naročnikom opravljajo davčni svetovalci, ko pridobijo licenco in družbe, če zaposlujejo davčnega svetovalca z licenco (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

Davčno svetovanje je del širšega podjetniškega svetovanja, kamor sodijo tudi storitve svetovanja z drugih področij delovanja gospodarskih družb. Glede načrtovanja, trženja ter izvajanja storitev davčnega svetovanja veljajo enaka pravila kot za vse ostale svetovalne dejavnosti (Skitek, 2003, str. 1).

Namen davčnega svetovanja je predvsem (Skitek, 2003, str. 1) :

- pomagati naročniku pravilno uporabljati davčne predpise,
- v okviru veljavne davčne zakonodaje plačevati minimalne davčne obveznosti,
- pomagati pri izpolnjevanju davčnih poročil,
- sodelovati z naročnikom pri komunikaciji z davčnimi organi,
- zastopati naročnika,
- drugo.

Davčno svetovanje postaja čedalje pomembnejši dejavnik pri poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov ter drugih pravnih in fizičnih oseb. Davčni svetovalci so pomembni pomočniki in vse več uprav se odloča za poslovne odločitve šele potem, ko si pridobijo njihovo mnenje (Šešok, 2001, str. 52).

Nikakor torej ne gre za davčno utajevanje, temveč zgolj za davčno načrtovanje oziroma optimiranje, kar je zakonito ravnanje naročnikov davčnega svetovanja. Če je namreč naročnik dolžan plačati davke, ima tudi pravico, da jih plača le toliko, kolikor zahtevajo veljavni zakonski predpisi (Poklic davčnega svetovalca, 2005).

Posebnost davčne storitve, s katero se druge storitvene dejavnosti tako izrazito ne soočajo, je v tem, da je zelo težko oceniti njeno kakovost. To povzroča velik razkorak med tem, kako jo dojemajo naročniki davčnega svetovanja in kako strokovnjaki. Naročniki namreč pogosto ne poznajo narave storitev in procesa njihovega nastajanja. Prav tako jim primanjkuje razpoznavnih znakov, s katerimi bi ločili kakovost storitev enega davčnega svetovalca od kakovosti drugega. Kot edini znak razlikovanja se zato, žal, večinoma uporablja cena (Lutz, 1995, str. 11).

Na prvi pogled bi rekli, da je davčni svetovalec nasprotnik finančnega ministrstva, davkarjev in proračuna. Pa je v določenem smislu tudi res. Davčna uprava poskuša v okviru zakonov od naročnikov iztržiti čim več denarnih sredstev v dobro proračuna, davčni svetovalci pa uporabljajo vsa pravno dovoljena sredstva in olajšave, da njihovi naročniki ne bi plačali davkov oziroma jih plačajo v najnižji možni višini (Poklic davčnega svetovalca, 2005).

Storitve davčnega svetovanja se glede na pogostost stika z naročnikom ločijo na trajne, občasne in enkratne storitve (Prislan, 1996, str. 37).

1.3 Vrste davčnega svetovanja

Dejavnost davčnega svetovanja je zelo široka in se je ne da omejiti zgolj na posamezne aktivnosti davčnih svetovalcev. Na splošno bi lahko rekli, da je davčno svetovanje vsaka svetovalna dejavnost, cilj katere je zmanjšati davčno obveznost naročnika oziroma povečati čisti dobiček. S tem se neposredno vpliva tudi na likvidnostni položaj naročnika, saj pomeni plačilo davka neposredni odliv denarnih sredstev (Skitek, 2003, str. 5).

Ločimo dve glavni vrsti svetovanja. Prvo je usmerjeno v prihodnje aktivnosti naročnika, drugo pa je vezano na pretekle poslovne dogodke (Skitek, 2003, str. 5).

Svetovanje, usmerjeno v prihodnje aktivnosti naročnika, je predvsem davčno načrtovanje in ugotavljanje davčnih učinkov posameznih poslovnih dogodkov oziroma svetovanje o njihovem pravilnem davčnem obravnavanju. Ta oblika svetovanja je najzahtevnejša, saj mora svetovalec poleg davčnih in drugih predpisov poznati tudi računovodstvo in druga področja, ki se nanašajo na posamezen posel ali celotno poslovanje naročnika. Ker davčni svetovalec sodeluje pri sprejemanju poslovnih odločitev, mora predlagati rešitve, ki so optimalne tako z davčnega kot tudi s poslovnega in finančnega vidika.

K svetovanju v zvezi s preteklimi poslovnimi dogodki pa sodi predvsem sestavljanje davčnih obračunov, pregled in preveritev davčnega obravnavanja poslovnih dogodkov, zastopanje strank v davčnem postopku in drugo. Davčni svetovalec ne more vplivati na že izvedene poslovne dogodke. Njegova naloga je predvsem, da na njihovi podlagi sestavi pravilen davčni obračun in za njegovo pravilnost tudi odgovarja. Pogostokrat so svetovalci angažirani tudi za naloge davčne revizije poslovanja. V tem primeru na podlagi izbranih vzorcev dokumentacije in glede na vrsto poslovnih dogodkov preverijo, ali je naročnik v zvezi z njimi opravil pravilne davčne obračune in izkazal pravilno davčno obveznost. Davčni svetovalec lahko sodeluje z naročnikom tudi v davčnih postopkih ter mu pomaga pri interpretaciji posameznih odločitev, povezanih z davki, pisanju pripomb in pritožb na akte davčnih organov in sodeluje z njegovimi odvetniki.

1.4 Organiziranje davčnega svetovanja

Davčno svetovanje je kot predmet poslovanja lahko organizirano v okviru pravne osebe ali kot opravljanje dejavnosti s strani fizične osebe (samostojni podjetnik). Lahko pa je organizirano tudi kot organizacijska enota v okviru svetovalne družbe ali pa kot enota v okviru trgovskega, proizvodnega ali drugega podjetja (Skitek, 2003, str. 6).

Obliki samostojni podjetnik ali družba z omejeno odgovornostjo sta primerni v primeru nujenja storitev določeni ciljni skupini naročnikov in za določeno področje obdavčenja. V teh primerih gre za manjše svetovalne pisarne, ko organizacija in hierarhija družbe nista zapleteni, saj mora biti poslovanje čim enostavnejše. Za svetovanje večjim naročnikom, ki so strokovno zahtevnejši, pa je primernejša organizacija davčne pisarne v okviru svetovalnega podjetja. Tu so poleg

davčnih svetovalcev združeni še drugi strokovnjaki z različnih področij, kot na primer revizorji, odvetniki, ocenjevalci vrednosti in drugi (Skitek, 2003, str. 7).

Ena od možnih oblik davčnega svetovanja pa je tudi davčna pisarna v okviru samega podjetja, ki bi drugače potreboval storitve zunanjih izvajalcev. Le-ta se lahko izvaja v okviru oddelka, referata, službe in podobno. Ne glede na to, kako je davčna pisarna organizirana, pa mora zagotavljati najvišje standarde izvajanja storitev, saj davčni svetovalci pripadajo ozkemu krogu strokovnjakov, za katere veljajo določeni standardi in stanovska pravila (Skitek, 2003, str. 7).

Iz tega izhaja, da lahko svetovalno podjetje, ki poleg drugih svetovanj opravlja še posle davčnega svetovanja, ali pa revizijsko podjetje, v svojem širšem obsegu poslovanja vključuje tudi davčno svetovanje praviloma istim klientom, za katere opravlja že revizijo poslovanja. Tudi podjetja ali samostojni podjetniki, ki opravljajo posle računovodstva, bodo praviloma za svoje naročnike vedno poleg področja računovodstva opravili tudi posle davčnega svetovanja (Repovž, 2003, str. 14).

1.5 Potek svetovanja

Osnova davčnega svetovanja je nastanek posebnega pravnega razmerja med naročnikom svetovanja in davčnim svetovalcem. Tako se svetovalni proces v petfaznem modelu deli na pričetek, diagnozo, načrtovanje dejavnosti, izvajanje in zaključek. Ta delitev pomaga davčnemu svetovalcu in naročniku, da lahko sistematično prehajata od faze do faze pri medsebojnem sodelovanju. V praksi se lahko posamezna faza izpusti ali pa se združi z naslednjo (Kubr, 1988, str. 13).

- **Pričetek**

V tej fazi gre za vzpostavitev stika z naročnikom ter spoznanje njegovih želja oziroma pričakovanj o vključitvi davčnega svetovalca pri reševanju problema. Raziskave v zvezi s svetovalnimi storitvami kažejo, da posamezni davčni svetovalec pridobi največ novih naročnikov s priporočili starih, ki so bili zadovoljni z njegovimi storitvami. Zato naročnik davčnega svetovanja največkrat sam poišče davčnega svetovalca in naveže stik. Na osnovi razgovora o problemu in željah naročnika se z davčnim svetovalcem izdelata predhodna diagnoza problema, ki je odvisna od samega problema in traja nekaj dni. Šele nato je mogoče opredeliti način sodelovanja svetovalca z naročnikom in določiti pot do rešitve. Izdelati je potrebno približen terminski načrt sodelovanja, opredeliti naloge svetovalca in naročnika, določiti učinke, ki se pričakujejo pri posamezni fazi. Davčni svetovalec mora pripraviti vse parametre, potrebne za sestavitev pogodbe, pregled predvidenih stroškov, določiti ceno storitve, določiti obseg sodelovanja z naročnikom, predvideti končni rok za dokončanje nalog in določiti način zaključka sodelovanja. Svetovalec na podlagi teh informacij sestavi pogodbo in z naročnikovim podpisom se lahko začne izvajanje naslednje faze.

- Diagnoza

Ta faza pomeni določitev in ugotovitev problema čim bolj natančno, saj je od tega odvisna kvaliteta rešitve problema. V tej fazi je sodelovanje med davčnim svetovalcem in naročnikom že konkretno, saj analizirata posamezna dejstva v zvezi s problemom ter iščeta ustrezne podatke in informacije v zvezi z njimi. Ko se postavi časovni okvir analize, se začne analiza posameznih dejavnikov in podatkov izvajati. Obdelajo se z različnimi matematičnimi metodami, kazalniki in indeksi. Po opravljeni diagnozi davčni svetovalec opravi sintezo analize, ki prevzema bistvene ugotovitve. Davčni svetovalec mora za naročnika sestaviti poročilo o opravljeni diagnozi in mu ga predstaviti.

- Načrtovanje dejavnosti

Če se naročnik z ugotovitvami strinja, sledi faza načrtovanja dejavnosti, v kateri davčni svetovalec poišče različne možne alternative za rešitev problema. Pri tem pride v ospredje njegovo teoretično znanje in predvsem praktične izkušnje. Davčni svetovalec izdelava seznam predlaganih možnosti in vsako posebej prouči tako, da upošteva stroške njene realizacije in učinke. Naročniku mora predvsem predstaviti vse prednosti in slabosti posamezne alternative. Nekaj najboljših predstavi svetovalec naročniku in skupaj izbereta najprimernejšo. Pri predstavljanju alternativ mora davčni svetovalec prikazati tudi možen način in glavne zahteve za njeno izvedbo. Naročnik se potem na podlagi zbranih informacij odloči za najboljšo rešitev, če pa do te odločitve v sodelovanju s svetovalcem ne more priti, se njuno sodelovanje konča.

- Izvajanje

V tej fazi glavno breme sodelovanja in izvedbe alternative pade na naročnika. Davčni svetovalec se lahko povsem umakne in samo spremlja izvajanje ali pa aktivno sodeluje z naročnikom. V večini primerov davčni svetovalci aktivno sodelujejo do konca, saj je tako zadovoljstvo naročnikov večje, poleg tega pa lahko med izvedbo odpravijo določene pomanjkljivosti in dejavnike, ki so bili drugače predvideni, dopolnijo alternativo ali jo v katerem delu spremenijo. Za uspešno rešitev problema je potrebno tudi ugotoviti, ali naročnik razpolaga z ustreznimi kadri, ki bodo izvajali nadzor nad izvedbo in odgovorne osebe za posamezna področja. V primeru pomanjkljivosti mora naročnik poskrbeti za ustrezno došolanje in prekvalifikacijo kadrov.

- Zaključek

V zadnji fazi se izdelava končni pregled nad opravljenim delom, poda se ocena o uspešnosti reševanja problema ter o sodelovanju med naročnikom in davčnim svetovalcem. Pomembno težo pri zaključku svetovanja ima ocena uspešnosti izbrane in uvedene alternative in ocena učinkov za naročnika. To je dostikrat težko, saj so učinki lahko dolgoročni in segajo tudi na druga področja. Davčni svetovalec sestavi končno poročilo na podlagi delnih poročil in povzame potek celotnega sodelovanja, predstavi alternative, med katerimi je bila izbrana najprimernejša, poda kriterije za izbiro realizirane alternative. Predstavi tudi način izvedbe in probleme, s katerimi sta se z naročnikom srečala. V tem poročilu lahko davčni svetovalec navede tudi druge probleme, ki

jih je opazil pri sodelovanju z naročnikom in predstavi možne rešitve, s čimer lahko pridobi naročnika za prihodnje sodelovanje na novih področjih.

1.6 Trženje davčnega svetovanja

Potreb in pričakovanj naročnikov, ki povprašujejo po davčnih storitvah, ni mogoče tipizirati. Prav zato se je vsakega davčnega problema potrebno lotiti drugače. Največkrat je to odvisno od vrste in velikosti podjetja ter od pričakovanj posloводства. Pri pridobivanju posla in novih storitev na davčnem področju je potrebno poudariti, da je eden od pomembnih pogojev za uspešno svetovanje tudi obvladanje trženja na tem področju, kjer ni dovoljeno neposredno oglaševanje (Petkovič, 2003, str. 21).

Tako kot pri opravljanju ostalih dejavnosti je tudi pri davčnem svetovanju pomemben pravilen pristop k potencialnim naročnikom. Davčni svetovalec mora opredeliti svoja znanja in možno ponudbo storitev, identificirati mora možne ciljne naročnike storitev, v javnosti pa mora vzbuditi njihovo pozornost. Vsakemu vabilu na srečanje s potencialnim naročnikom mora hitro slediti. Poleg tega mora imeti na vprašanja vedno pripravljene odgovore (Repovž, 2003, str. 8).

Prav tako je pomembna tudi opredelitev pravil oblikovanja načrta trženja. Pri tem je predvsem potrebno, da davčni svetovalec (Douglas, 1991, str. 35):

- opredeli svoja znanja, za katera meni, da predstavljajo njegovo konkurenčno prednost pred drugimi oziroma področja, na katerih bo nudil svoje storitve,
- identificira možne ciljne naročnike storitev,
- v javnosti vzbudi pozornost teh potencialnih naročnikov za svoje storitve oziroma znanja ter oblikuje povpraševanja po njem,
- sledi vabilu na srečanje z naročnikom,
- se pojavlja povsod tam, kjer naročnike lahko srečuje,
- ima vedno pripravljene predloge za vprašanja naročnikov.

Da je davčno svetovanje uspešno, morata tako naročnik, kot tudi davčni svetovalec, izpolnjevati določene pogoje (Marcham, 1993, str. 43):

Naročnik:

- se mora zavedati, da problem obstaja,
- mora verjeti, da je problem izredno pomemben,
- mora verjeti, da je problem rešljiv,
- mora želeti pomoč pri rešitvi problema od zunanjega svetovalca,
- mora želeti izrecno svetovalčevo pomoč.

Davčni svetovalec pa mora :

- razumeti naročnikove potrebe,
- razpolagati s kvalitetnim znanjem,

- biti specializiran na iskanem področju,
- imeti izkušnje na področju naročnikovega poslovanja,
- biti inovativen v iskanju rešitev problema,
- ustrezno skrbeti za stroške svojega svetovanja,
- imeti že uspešno preteklo delo z naročnikom.

V primeru, da davčni svetovalec in naročnik skleneta dogovor o sodelovanju, mora svetovalec izdelati podroben načrt svetovanja ter problem reševati po korakih. Pri tem mora biti v stalnem stiku z naročnikom in ga o ugotovitvah tudi obveščati. Sodelovanje med naročnikom in davčnim svetovalcem mora biti dinamično in vzajemno. Komuniciranje z naročnikom namreč davčnemu svetovalcu omogoča, da od naročnika dobi čim več informacij in na njihovi osnovi lahko čim bolje svetuje. Načrt za izvedbo in sama izvedba pridobljenega posla sta odvisna od obsega in vsebine problema ter od zahtev in karakteristik naročnika.

1.7 Naročniki davčnega svetovanja

Naročniki davčnega svetovanja se glede na svoje potrebe poslužujejo različnih oblik svetovanja, kar je odvisno predvsem od značilnosti njihovega poslovanja. Glede na to bi jih lahko ločili na male naročnike in velike naročnike. Ta delitev ni vezana na opredelitev velikosti družb, kot jo pozna korporacijska zakonodaja, temveč je predvsem vezana na zahtevnost poslovanja posameznega naročnika (Skitek, 2003, str. 6).

Za skupino malih naročnikov je značilno, da izvajajo enostavnejše poslovne dogodke, poslovanje se odvija pretežno v okviru domače davčne zakonodaje, niso pogosto podvrženi pregledom davčnega organa, zato je njihova potreba po davčnem svetovanju ponavadi manjša in se navadno nanaša na svetovanje v zvezi s preteklimi poslovnimi dogodki.

Na drugi strani pa veliki naročniki izvajajo zapletene poslovne dogodke, zahtevne finančne operacije, poslujejo v mednarodnem poslovnem okolju ter so podvrženi različnim nacionalnim davčnim ureditvam. Pogosto so tudi izpostavljeni davčnim kontrolam. Te značilnosti zahtevajo, da se poslužujejo predvsem svetovalnih storitev v okviru davčnega načrtovanja in ugotavljanja davčnih učinkov bodočih poslovnih dogodkov.

V Sloveniji se podjetja zaenkrat poslužujejo davčnega svetovanja v glavnem v primerih, ko sodelujejo v davčnih postopkih in ko je potrebno aktivno sodelovati z davčnimi organi bodisi v postopku davčnega nadzora ali kot strokovni pomočnik v sodnih davčnih sporih. Večje družbe so se šele v zadnjem času začela zavedati pomena in koristi davčnih svetovalcev že v procesu sprejemanja poslovnih odločitev, saj se s tem izognejo težavam v kasnejših soočenjih z davčno oblastjo in znajo svoje odločitve ustrezno podkrepiti. Pomembno vlogo na tem področju so prevzeli revizorji, ki so vse leto v stiku z naročniki in morajo dobro poznati davčno zakonodajo, saj je pregled pravilnosti obračunavanja in plačevanja davkov eden od sestavnih delov revizijskega pregleda (Brezar, 2003, str. 7).

2 UREDITEV DAVČNEGA SVETOVANJA V EVROPI

Davčno svetovanje ima v zahodnih državah že dolgo tradicijo, tako da so tudi izoblikovane ustrezne norme opravljanja tovrstnih storitev in sodelovanja svetovalcev tako z naročniki kot tudi z davčno oblastjo. V večini držav se, kjer se naročniki poslužujejo storitev davčnega svetovanja, le-te opravljajo na nivoju strokovnih združenj, ki imajo svoja notranja pravila. Omenjenih storitev se naročniki poslužujejo glede na potrebe in pri svetovalcih tistih stanovskih združenj, ki so na določenem področju aktivnejši ali pa imajo boljše sloves (Skitek, 2003, str. 11).

Ureditev poklica davčnega svetovalca pri zastopanju naročnikov davčnega svetovanja v davčnem postopku je drugod po svetu relativno svobodna. Večina držav dovoljuje, da zastopanje naročnika v upravnih (davčnih) postopkih izvajajo tudi osebe, ki niso odvetniki. Določitev statusa osebe, ki zastopa naročnika pred državo v administrativnih postopkih, je zelo različna in sega od popolnoma urejenih do popolnoma neurejenih sistemov (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

Glede na nivo zakonske ureditve davčnega svetovanja ločimo tri različne vrste pristopov (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998):

Popolnoma urejen sistem – Popolnoma zakonsko urejeno je davčno svetovanje v državah Avstrije, Kitajske, Japonske, Češke, Nemčije in Poljske. V Avstriji in Nemčiji je to področje sicer res zakonsko urejeno, vendar ga opravljajo skupaj z revizorji v okviru zbornice gospodarskih zaupnikov.

Zakonodajca natančno določa, kdo in pod kakšnimi pogoji sme opravljati davčno svetovanje. Določena je odgovornost davčnih svetovalcev za njihovo delo. Povezani so v združenja (zbornice), ki bdijo nad njihovim delom. Za pridobitev licence je potrebno opraviti strokovni izpit (Planinc, 2000, str. 48).

Delno urejen sistem - Predstavlja sistem, kjer je davčno svetovanje le deloma zakonsko urejeno. Najpomembnejši predstavnik te skupine so Združene države Amerike. Vsakdo, ki sestavlja davčno napoved za drugega, se lahko proglasi za davčnega svetovalca, tudi brez vsake kvalifikacije. Ni nobenih formalnih ali drugih ovir, kdo ima pravico opravljati storitve davčnega svetovanja. Pogoj je le, da se sestavljavec na davčno napoved tudi podpiše in s tem prevzame odgovornost za njeno pravilnost. Ko pa se naročnik pojavi v postopku pred davčnimi organi, lahko kot davčni svetovalec oziroma zastopnik naročnika nastopa samo licencirani revizor, odvetnik ali pripravljeni zastopnik, ki jih licencira Ministrstvo za finance.

Popolnoma neurejen (liberalni) sistem - Kot osnova takšnega sistema velja, da za opravljanje dejavnosti davčnega svetovanja ni posebnih omejitev ali zakonskih ovir. Davčni svetovalci se v teh primerih združujejo predvsem v posamezne zbornice ali združenja, ki imajo svoja notranja pravila o metodiki dela, pravil obnašanja, podeljevanja internih nazivov, razlogov za odvzem le-

teh, zahtev po ustrezni formalni izobrazbi in podobno. Ponekod so omenjena združenja tudi tako močna (npr. Nizozemska), da jih državne inštitucije (ministrstva, davčni organi in drugi) jemljejo za povsem enakopravnega sogovornika v reševanju strokovnih problemov, sestavljanju nove zakonodaje in podobno.

V Evropskih državah se z davčnim svetovanjem ukvarjajo (Kokotec-Novak, 2003, str. 10):

Avstrija: Steuerberater, beeideter Buchprüfer, beeideter Wirtschaftsprüfer,

Belgija: Cinseil fiscal, Balastingconsulent, Avocat,

Švica: dipl. Steuerexperte, Expert fiscal diplome,

Češka: Danovy Poradce,

Nemčija: Steuerberater, Steuervervollmaechriger,

Danska: Registreret Revisor, Statsautiriseret Revisor,

Španija: Asesor fiscal,

Francija: Avocat conseil en droit fiscal,

Grčija: Forotevhnikos symvoulos,

Italija: consulenti fiscali, tributaristi,

Irska: tax consultant, taxation practitioner,

Luksemburg: Expert comptable,

Norveška: Advokat, Registrert revisor, Statsautorisert Revisor,

Nizozemska: Belastingadviseur,

Švedska: Godkaenda och auktoriserade revisorer, skattekonsulter, skattejurister,

Velika Britanija: tax consultant, taxation practitioner.

2.1 Evropsko združenje poklicnih združenj davčnih svetovalcev – Confédération Fiscale Européenne

2.1.1 Značilnosti

V okviru Evropske skupnosti se je oblikovala zveza poklicnih organizacij, ki se ukvarja z davčnim svetovanjem v posameznih evropskih državah, z nazivom Confédération Fiscale Européenne (v nadaljevanju CFE). CFE je krovna organizacija 28 nacionalnih poklicnih organizacij davčnih svetovalcev iz 21. evropskih držav. Sodeluje z vsemi evropskimi organizacijami in institucijami ter zastopa preko 150.000 evropskih davčnih svetovalcev (About the CFE, 2005).

CFE je bila ustanovljena leta 1959 v Parizu. Danes sodeluje predvsem pri harmonizaciji poklicne ureditve davčnega svetovanja in davčnega prava v Evropi. Poseben poudarek daje vzpostavitvi statusa davčnega svetovalca v Evropski uniji in priznanju pravice do delovanja davčnih svetovalcev preko meja posameznih držav. Posebej se trudi za povezovanje z davčnimi svetovalci v državah, ki niso članice Evropske zveze in nudi znanje, informacije in pomoč tako pri vzpostavitvi poklica davčnega svetovalca kot pri postavitvi poklicnih združenj v teh državah (Ošljaj, 1995, str. 16).

Njeno osnovno načelo je vzpostaviti v Evropi poklic davčnega svetovalca, ki bo v celoti priznan tako od oblasti kot od javnosti. Tak javno priznan poklic bo zagotavljal najboljšo zaščito davkoplačevalcem, davčne svetovalce bo silil v nadaljnje poklicno usposabljanje, hkrati pa na svoj način tudi pripomogel pri ohranjanju pravne države (Statutes of the CFE, 2005).

Poleg nadzora poklica davčnega svetovalca pa CFE proučuje tudi vse predloge smernic Evropske unije, ki se tičejo davčnega področja. Preko svojega davčnega odbora posredujejo stališča Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu, Gospodarsko-socialnemu odboru in OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development). Na tem področju si posebej prizadeva, da bi bile odločitve pri vzpostavljanju davčne harmonizacije pravične, enostavne in lahko izvedljive ter da bi za naročnike pomenile čim manjšo možno davčno obremenitev (Planinc, 2000, str. 68).

CFE si želi pritegniti k sodelovanju tudi davčne svetovalce iz srednje in vzhodne Evrope in tako razširiti svoje območje usklajenega delovanja. Njen cilj je poenotenje kriterijev, odgovornosti, strokovnosti, kakovosti, organiziranosti tega poklica v čimveč evropskih državah in vzpostavitev harmoniziranega davčnega prava (Ošljaj, 1995, str. 17).

CFE organizira tudi strokovna srečanja davčnih svetovalcev. Redni gostje so pomembni davčni strokovnjaki, predvsem s finančnih ministrstev oziroma davčnih služb. Skupno se namreč trudijo in delujejo, da bi usklajeno reševali probleme, ki segajo preko meja posamezne države in se z njimi pri svojem delu soočajo davčni svetovalci. Tako povezovanje in redna srečanja omogočajo poklicno in strokovno sodelovanje ter razvoj tega poklica (Planinc, 2000, str. 68).

CFE je članica v Secretariat Europeen des Professions Liberales, Independantes et Sociales, ki je krovna organizacija svobodnih poklicev v Bruslju in stalni opazovalec evropske komisije "svetovalni forum za računovodstvo" – "Accounting Advisory Forum" (Kokotec-Novak, 2003, str. 10).

Konec marca 1995 je CFE povabila na takšno srečanje v Bruselj tudi predstavnike poklicnih organizacij iz držav, ki so zaprosile za status opazovalca, med njimi tudi Slovenijo. Predstavili so svoje delovanje in želeli spoznati namen, želje in resnost posameznih kandidatk. Slovenijo je na srečanju zastopalo Društvo davčnih svetovalcev Slovenije, ki je po predhodnem članstvu kot opazovalec, leta 1999 postalo tudi njen redni član. (Planinc, 2000, str. 68). Članice CFE so namreč lahko tudi organizacije davčnih svetovalcev iz držav, v katerih ta poklic še ni zakonsko urejen. CFE ima namen, da takim članom daje informacije in znanje za ta poklic, ki ga potem prenesejo v okolje. To naj bi med drugim tudi pospešilo ustrezno ureditev tega poklica v posameznih državah (Statutes of the CFE, 2005).

Organizacija torej deluje na naslednjih dveh področjih (Statutes of the CFE, 2005):

- pri razvoju davčnega svetovanja, kodeksa poklicne etike, poklicnega prava ter zaščiti poklicnega naziva oseb, ki se ukvarjajo z davčnim svetovanjem,
- pri pregledu in dajanju pripomb na osnutke zakonodaje z davčnega področja na nivoju Evropske unije ter pripravi mnenj in predlogov sprememb le-te.

2.1.2 Najpomembnejše naloge CFE

Delovanje CFE pokriva dve veliki področji nalog, in sicer (Activities of the CFE, 2005):

- ustvarjalnost in zadržanje statusa davčnih svetovalcev v Evropski uniji, priznanje njihovih pravic pri opravljanju tega poklica izven meja Evropske unije, povezovanje z davčnimi svetovalci iz držav izven Evropske unije,
- preverjanje vseh predlaganih smernic ter na to navezujoča stališča davčnega odbora CFE na komisiji.

Naloge CFE so predvsem (Functions of the CFE, 2005):

- varovati poklicne interese davčnih svetovalcev,
- spoznati davčno zakonodajo posameznih držav članic in vplivati na harmonizacijo davčnega prava na tem področju,
- vplivati na oblastne organe v smislu čim večjega upoštevanja spoznanj iz prakse na področju davščin in poklicnega delovanja,
- prizadevati se za poenotenje poklicne zakonodaje v posameznih državah,
- informirati javnost o dejavnosti posameznih članic v okviru celotne organizacije,
- zagotavljati, da bodo pravice vseh članic v organih zveze enako zastopane,
- omogočiti sodelovanje na vseh področjih, ki so v interesu davčnih svetovalcev evropskih držav, kar pomeni tudi na področjih, ki so izven meja Evrope.

CFE si prizadeva, da so vsi koraki k davčni harmonizaciji Evrope pravični in enostavni ter da so naročniki davčnega svetovanja kar najmanj obremenjeni.

2.1.3 Pogoji za opravljanje poklica

Članice CFE morajo zagotoviti, da se samo tistim posameznikom, ki izpolnjujejo določene pogoje, dovoli, da kot strokovno podkovanе osebe opravljajo poklic davčnega svetovalca. Ti pogoji so (Ošljaj, 1993, str. 23):

- imajo ustrezno visokošolsko izobrazbo ali drugo tej primerno izobrazbo,
- so vsa vsaj tri leta delali kot davčni svetovalci,
- so opravili strokovni izpit ali izpit v organizaciji, ki jo je pooblastila država ali v izobraževalni ustanovi, ki posreduje teoretična in praktična znanja o poznavanju davkov.

Preverjanje znanja temelji na državni zakonodaji, ki je usklajena z zakonodajo Evropske unije in pokriva naslednja področja (Ošljaj, 1993, str. 23):

- davčna zakonodaja,
- podjetniška ekonomija,
- računovodska načela,
- zakonodaja, ki ureja podjetniško svetovanje,
- davčni postopki (vključno z zastopanjem pred davčnimi organi in davčnimi sodišči),
- poklicna odgovornost in poklicna etika.

Pred izdajo dovoljenja (licence) mora vsak posameznik podpisati pisno izjavo, s katero obljubi, da bo spoštoval kodeks poklicnega vedenja in poklicne etike.

2.1.4 Temeljna načela davčnega svetovanja

Izhodiščna načela za davčno svetovanje v Evropi so vsebovana v pravilniku o poklicu davčnega svetovalca, ki ga je sprejela CFE. Ta organizacija meni, naj se davčni svetovalec vede na način, ki je v skladu z načeli poklicnega vedenja in načeli organizacije, kateri pripada. Pri opravljanju poklica je potrebno še posebej uporabljati naslednja načela (Priprava za izpit za pridobitev naziva davčni svetovalec, 2001, str. 26):

- neodvisnost,
- osebna odgovornost,
- skrbnost in vestnost,
- molčečnost,
- združljive in nezdružljive dejavnosti,
- omejeno reklamiranje,
- kolegialnost,
- plačilo,
- disciplinska odgovornost,
- dopolnilno izobraževanje.

Te predpisane temeljne zahteve veljajo za vse organizacije članice CFE, pomenijo pa minimalni standard za opravljanje davčnega svetovanja v vsej Evropi. Če torej kot osnovo upoštevamo tako ureditev poklica, bomo lahko v prihodnje imeli (v vsaki državi oziroma v vsej Evropi) zagotovilo, da bodo ta poklic opravljele le strokovno priznane in kvalificirane osebe (Horvatič, 2000, str. 61).

2.2 Druga združenja davčnih svetovalcev v Evropi

Zahodnoevropske državne zbornice davčnih svetovalcev so združene v CFE. Poleg tega pa tri ali štiri zbornice sosednjih držav ali iz istega govornega področja ali tiste, ko so pač kako drugače povezane ali sorodne, tvorijo skupino, ki organizira strokovna in izobraževalna srečanja članov – davčnih svetovalcev teh držav. Srečanja organizira predvsem zato, da bi uskladili reševanje problemov na vseh področjih, ki segajo preko meja posameznih držav in se z njimi davčni svetovalci soočajo pri svojem delu. Tako povezovanje in redna srečanja omogočajo torej poklicno in strokovno sodelovanje ter razvoj tega poklica. V Evropi deluje več takšnih mednarodnih združenj, npr. D-A-CH (Nemčija – Avstrija – Švica), A-SLO-HU-D (Avstrija – Slovenija – Madžarska – Nemčija) (Horvatič, 2000, str. 65).

V Nemčiji so davčni svetovalci in pooblaščenici vključeni v Zvezno zbornico davčnih svetovalcev, imenovano Bundessteuerberaterkammer, ki obstaja od leta 1975. Njene članice so

izključno območne zbornice davčnih svetovalcev, v katere so obvezno vključeni vsi davčni svetovalci. Zvezna zbornica je najvišja stanovska organizacija, najvišja zakonska organizacija davčnosvetovalnega poklica in organ javnega prava. Vplivati skuša na poklicna pravila in jih oblikovati, sodelovati pri obravnavanju davčnih zakonov, zastopati poklicni stan in zagotoviti izobraževanje članov (Čokelc, Franc, 2002, str. 43).

V Veliki Britaniji ima vodilno vlogo kot najvišja institucija na področju davčne stroke Pooblaščen inštitut davčnih svetovalcev (The Chartered Institute of Taxation, v nadaljevanju Inštitut). Ustanovljen je bil leta 1930. Njegovo delovanje je multidisciplinarno in je usmerjeno na vsa področja posrednih in neposrednih davkov. Člani Inštituta imajo naziv pooblaščen davčni svetovalec (Chartered Tax Advisor), izhajajo pa iz različnih poklicev v industriji, trgovini in javnem sektorju ter iz vrst davčnih uradnikov. Njegov cilj in namen je spodbuditi javno izobraževanje na davčnem področju (Drobnič, 2003, str. 81).

3 POKLIC DAVČNEGA SVETOVALCA

Poklic davčnega svetovanja je v podjetniškem okolju vse bolj nepogrešljiv. Zaradi nepopolnega poznavanja zakonov, uredb in drugih predpisov na področju davkov je potreba po strokovno usposobljenih osebah, ki bodo naročniku znale reševati davčni problem, hkrati pa bodo verodostojen sogovornik davčnemu organu, vedno večja.

Davčno svetovanje je na Zahodu že desetletja star poklic z natančno določenimi nalogami in odgovornostmi, izdelanimi načeli in merili, kodeksom poklicnega vedenja in poklicne etike. Poklic davčnega svetovalca sodi med svobodne police. Ker so strokovnjaki tega poklica ukvarjajo z gospodarskim in davčnim svetovanjem, so si v zahodnem svetu pridobili status "zdravnika podjetja" (Davčni svetovalec je zdravnik podjetja, 1993, str. 22).

Dober davčni svetovalec je torej kot zdravnik: vsakdo ga potrebuje, v dobrih in še posebej v slabih časih pa je povpraševanje po njem zelo veliko. Zato sodi poklic davčnega svetovalca med elitne poklice, v katerem je učinkovitost poklicnega izvajanja odvisna od intelektualnih sposobnosti posameznika. Delo in kakovost poklica davčnega svetovalca zahtevata, da se z njim lahko ukvarjajo samo še akademsko, visoko izobraženi strokovnjaki, ki imajo večletno prakso pri gospodarskem in davčnem svetovanju (Davčni svetovalec je zdravnik podjetja, 1993, str. 24).

Davčni svetovalec mora obvladati (Davčni svetovalec je zdravnik podjetja, 1993, str. 24):

- celotno davčno pravo,
- računovodstvo in finance,
- gospodarsko pravo,
- podjetniško ekonomijo,
- znanja s področja računalništva,
- izdelavo investicijskih programov in načrtov,
- druga pravna področja.

Dejstvo je, da je težko najti tak poklic, ki ne pozna konjunkturalnih nihanj, saj je povpraševanje po njem vedno veliko. Poklic še zdaleč ni tako suhoparen, kot bi človek predvideval, temveč se ukvarja z izredno zanimivim področjem dela. Privlačen pa je tudi zaradi zaslužka, saj davčni svetovalci pri tem delu ne zaslužijo ravno malo.

Kdor želi postati pripadnik "sanjskega" poklica, pa kmalu opazi, da pri opravljanju tega poklica ni vse samo dobro. Redkokateri predpisi, ki urejajo poklice, so namreč tako strogi kot v tej stroki. Že sama pravica opravljati ta poklic je vezana na mnoge predpogoje: osebne zahteve, obsežno teoretično in praktično znanje ter uspešno opravljen zahteven strokovni izpit (Davčni svetovalec je zdravnik podjetja, 1993, str. 24).

Davčni svetovalec je finančni zaupnik svojega naročnika. Poklic je primerljiv s, pri nas dobro znanim, odvetniškim poklicem, le da sta področje delovanja davčnega svetovalca finance in denar. Davčni svetovalec skuša doseči en sam cilj: čim večji finančni in s tem poslovni uspeh naročnika oziroma čim večji ostanek dobička po davkih. Za doseg tega cilja davčni svetovalec uporablja vse svoje znanje ob upoštevanju veljavne zakonodaje doma in v tujini tako, da je finančni rezultat za njegovega naročnika čim ugodnejši (Poklic davčnega svetovalca, 2005).

Davčni svetovalec ima možnost delovati na področju davčnega svetovanja tudi zunaj meja svoje države v okviru Evropske unije, če je potrjen davčni svetovalec, ima potrjeno kvalifikacijo in opravljen test sposobnosti v državi gostiteljici. Davčni svetovalec, ki v državi gostiteljici opravi test sposobnosti, je enakopraven davčnemu svetovalcu te države in tudi registriran z nazivom, ki se v njej uporablja (Priprava za izpit za pridobitev naziva davčni svetovalec, 2001, str. 12).

Iz vsega povedanega lahko izluščimo pozitivne in negativne strani poklica davčnega svetovalca. Med pozitivne strani štejemo:

- naloge davčnega svetovalca se povečujejo,
- zaslužek je vse od začetka zmeren, zato pa kasneje zelo dober,
- stiki z ljudmi,
- iskanje optimalnih davčnih struktur v mejah zakonsko dovoljenega,
- možnost za mednarodne kontakte ter stalni napredek stroke omogočata stalno osebno strokovno rast,
- delo, kjer se išče kvaliteto in ne najugodnejšo ceno, je dinamično kreativno.

Negativne strani poklica davčnega svetovalca:

- dolga in težka pot do poklica,
- pomanjkanje privatnega življenja, saj delovni teden praviloma traja okoli 60 ur,
- neprestano investiranje časa za izobraževanje sebe kot tudi pisanje člankov in izvedba seminarjev,
- velika negotovost in nepredvidljivost izvedbe davčnih predpisov v praksi (tveganje),
- tveganje in negotovost pri interpretaciji zakonskih določb,
- stalna pripravljenost biti na razpolago svojemu naročniku.

3.1 Pravice in dolžnosti davčnega svetovalca

Davčni svetovalec mora opravljati davčno svetovanje neodvisno in samostojno, skrbno in vestno v skladu s poklicno etiko in zakonom. Vse informacije in vsa spoznanja o poslovanju naročnika je dolžan trajno varovati kot poklicno skrivnost, saj se razmerje med davčnim svetovalcem in naročnikom označuje kot zaupno. Dolžnost molčečnosti veže tudi druge osebe, ki delajo v pisarni davčnega svetovalca (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

Relativne pravice in dolžnosti davčnega svetovalca in naročnika svetovanja se določijo v svetovalni pogodbi. Davčni svetovalec svetuje v obsegu in na način, kakor ga je v pisni pogodbi pooblastil naročnik svetovanja. Pooblastilo davčnemu svetovalcu lahko naročnik v vsakem trenutku prekliče. Ko davčni svetovalec prejme naročnikovo pooblastilo, se prosto odloči, ali bo naročilo naročnika sprejel ali ne. Sprejeto naročilo namreč lahko v vsakem trenutku odpove, pri čemer mora biti odpoved pisna (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

Dolžnost davčnega svetovalca je tudi podpisovanje vsake listine, ki jo za davčno svetovanje sestavi. Ker davčni svetovalec podpiše naročnikove davčne listine, se štejejo za dokumente, ki so sestavljeni s posebno strokovno skrbnostjo in poklicno vestjo, dokler se v davčnem postopku ne dokaže drugače. Davčni svetovalec, ki kot naročnikov pooblaščenec podpiše naročnikove davčne listine, v davčnem postopku nosi odgovornost, da so davčne listine sklenjene s predpisi ter predložene v predpisanih rokih (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

Davčni svetovalec mora hraniti dokumentacijo deset let po opravljenem naročilu. Po preteku tega roka mora dokumentacijo oziroma pisno gradivo komisijsko uničiti na način, ki ga določi zbornica. Ko davčni svetovalec preneha delovati za naročnika, mu mora podpisati in izročiti njegovo dokumentacijo, ki jo je v zvezi s svojo poklicno dejavnostjo prejel. Ob tem se sestavi primopredajni zapisnik (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

Prav tako se mora davčni svetovalec vzdržati vsake dejavnosti, ki je v nasprotju s kodeksom poklicne etike davčnih svetovalcev. Zato dejavnost davčnega svetovanja ne more opravljati oseba, ki zaseda tak položaj v državni upravi, ki bi omogočal pridobivanje notranjih informacij ali postavljal davčnega svetovalca v privilegirani položaj v primerjavi z drugimi predstavniki stroke davčnih svetovalcev. Če davčni svetovalec postane državni uslužbenec, poklic davčnega svetovalca v tistem času miruje. V primeru, ko davčni svetovalec več kot trideset dni ne more opravljati svojega poklica, se je dolžan z drugim davčnim svetovalcem dogovoriti za začasen prevzem pisarne. O tem mora obvestiti zbornico. Če se davčni svetovalec o prevzemu pisarne ne dogovori, zbornica sama določi začasnega prevzemnika njegove pisarne (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

3.2 Obseg dela davčnega svetovalca

Poleg davčnega svetovanja, vodenja poslovnih knjig, izdelave računovodskih in davčnih izkazov ter napovedi ponujajo davčni svetovalci svojim naročnikom široko paleto storitev na področju gospodarskega in podjetniškega svetovanja, kot so (Poklic davčnega svetovalca, 2005):

- svetovanje ob ustanavljanju novih podjetij ali morebitnih spremembah obstoječe organiziranosti ali lastništva podjetja,
- vrednotenje podjetij,
- analiza bilanc,
- nadzor nad stroški,
- izdelava kalkulacij,
- svetovanje za izboljšanje organizacije,
- svetovanje pri računalniški obdelavi podatkov,
- davčno načrtovanje,
- svetovanje pri naložbah,
- upravljanje premoženja naročnikov,
- seznanjanje z novostmi s področja davčne zakonodaje itd.

Velikokrat se davčni svetovalci pri naštetih storitvah povezujejo s specialisti posameznih ožjih strok, na primer odvetniki, revizorji, borznimi posredniki, cenilci, izvedenci in drugimi. Omenjeni strokovnjaki so, ali zaposleni pri davčnem svetovalcu ali pa davčni svetovalci z njimi poklicno sodelujejo. V primeru zahtevnih davčnih primerih lahko sestavijo svetovalno ekipo, ki primer celostno obdela in poišče najprimernejše rešitve (Poklic davčnega svetovalca, 2005).

Kljub navedenemu pa je potrebno upoštevati, da je področje davčnega svetovanja neodvisna dejavnost, ki vključuje naslednja področja svetovanja:

- nacionalna davčna zakonodaja (dohodnina, DDV, davek od dobička pravnih oseb,...),
- pravo Evropske unije,
- pravo družb in statusno gospodarsko pravo,
- pregled pravilnosti izpolnjevanja davčnih obveznosti,
- zastopanje v davčnem postopku,
- davčna revizija,
- drugo.

Na delo davčnih svetovalcev v marsičem vpliva tudi sodobna informacijska tehnologija, saj jim je poenostavila marsikatero delo. Kot pomemben vpliv sodobne tehnologije na delo davčnega svetovalca lahko navedemo pojav internetnih strani davčnosvetovalnih pisarn, kjer davčni strokovnjaki oziroma svetovalci odgovarjajo na vprašanja naročnikov in jim svetujejo. Vpliv sodobne tehnologije pa se kaže tudi v komunikaciji med naročniki in davčno upravo, kakor tudi med davčnim svetovalcem in davčno upravo (Ciringer, 2002, str. 48).

3.3 Izbira pravega davčnega svetovalca

Dandanes se vedno več ljudi poslužuje storitev davčnih svetovalcev, zato ne preseneča, da davčni strokovnjaki poročajo o vedno večjem številu novih naročnikov. Mnogi ljudje oziroma mnoge družbe se zavedajo, da zaradi več vrst davkov oz. dajatev, različnih osnov za

obračunavanje dajatev, vedno bolj zapletene davčne zakonodaje in zaradi mnogih možnosti, ki obstajajo, te pomembne problematike sami enostavno ne obvladajo več.

Vendar pa kljub velikemu navalu povpraševanja na trgu storitev davčnega svetovanja vladajo kupci. Razlog za to lahko najdemo v dejstvu, da je ta trg zelo tekmovalen, saj z davčnimi svetovalci "tekmujejo" računovodje brez uradno pridobljenih kvalifikacij, pooblaščen davčni zastopniki, pa tudi veliko število softverskih programov, ki se pomagajo davčnim svetovalcem prebiti skozi davke s pomočjo osebnega računalnika (Fisher, 1994, str. 18).

Pred odločitvijo o izbiri ustreznega davčnega svetovalca, se mora naročnik pozanimati v svojem poslovnem okolju. Najprej je pomembno, da izbere davčnega svetovalca, ki ima licenco za opravljanje svojega poklica, saj le-ta resnično zagotavlja primerno visoko stopnjo znanja. Izbrati mora svetovalca, ki razmišlja napredno in, sodeč po njegovih referencah, vedno spoštuje veljavno domačo in tujo zakonodajo (Šešok, 2001, str. 52). Izogibati pa se mora tistega davčnega svetovalca, ki pravi, da obvlada praktično vsa področja in da se ukvarja z vsemi mogočimi zadevami. Davčno svetovanje namreč postaja tako zapleteno in zahtevno, polno trikov in zvijač, da je dober davčni svetovalec le tisti, ki se specializira za določeno področje.

Priporočljivo je, da si naročnik pridobi stalnega davčnega svetovalca, ki ga bo za mnenje o poslovni odločitvi lahko povprašal kadarkoli. Dovoliti mu mora, da spozna podjetje in način poslovanja. Naročnik ga mora obravnavati kot zaupnika, ki ve vse, kar ve on in še več. Ve namreč, kako bo pomagal speljati posle, da bo plačilo davka čim manjše oziroma ravno tolikšno, kot je potrebno in nič več (Šešok, 2001, str. 53).

Naročnik mora vedeti, koliko se davčni svetovalec po potrebi poglubi v problem in kako gre v korak s časom. Pomembno je tudi, da je davčni svetovalec zavarovan proti poklicnemu tveganju in ali bo v primeru napake poravnal račun za nastalo škodo skupaj s kaznimi in obrestmi (Ciringer, 2002, str. 25). Vsak davčni svetovalec, ki svoj poklic opravlja odgovorno, pošteno in vestno, se bo strinjal, da bo sam plačal kazen, ki nastane zaradi napačnih strateških odločitev ali napake pri pisanju.

Izredno pomemben dejavnik, ki odloča, ali se bo naročnik odločil za določenega davčnega svetovalca je, ali je le-ta dosegljiv, ali bo dal svojo domačo telefonsko številko oziroma številko mobilnega telefona. Najti je torej potrebno takšnega davčnega svetovalca, ki ima dovolj časa za svojega naročnika, da mu lahko kadarkoli pomaga razjasniti dileme in vprašanja.

Pametno je tudi, da naročnik izve, kakšen honorar pričakuje davčni svetovalec. Višina le-tega pa je odvisna od številnih dejavnikov, kot so zapletenost reševanega problema, obsežnost problema, oddaljenost naročnika, itd.. Naročniki ponavadi ne vprašajo vnaprej, zato so pretreseni, ko pride račun (Horvatič, 2000, str. 8).

Najpomembnejše pri tem pa je, da tudi davčni zavezanec sam posluje pravilno. Davčni svetovalec mu bo namreč zelo težko pomagal, če ne bo upošteval njegovih priporočil ali celo posloval v nasprotju z veljavnimi predpisi.

Skozi leta postane davčni svetovalec človek, ki o naročniku največ ve. Zatorej je najbolje, da naročnik izbere takšnega človeka, s katerim mu je prijetno in za katerega se mu zdi, da bi se z njim lahko popolnoma odkrito pogovarjal. Le takšnega svetovalca si lahko predstavlja kot prijatelja, drugače bi mu bil obisk pri njem obveznost, ki jo neprestano prelaga (Fisher, 1994, str. 18).

V državah, kjer je praksa davčnega svetovanja že bolj uveljavljena, večina davčnih svetovalcev svetuje, da jih njihovi naročniki obiščejo vsaj dvakrat letno, in sicer pred 31. decembrom in zgodaj spomladi (Horvatič, 2000, str. 8).

Šest vprašanj, ki jih naročnik zastavi davčnemu svetovalcu (Fisher, 1994, str.18):

- Kakšne so vaše kvalifikacije? Ste ekonomist ali pravnik? Kakšna je vaša dodatna izobrazba? Kakšne so vaše izkušnje?
- Katere so vaše reference? Ali se lahko obrnem na druge vaše naročnike?
- Za katera področja ste specializirani?
- Ali ste zavarovani proti škodi zaradi poklicnega tveganja?
- Kako izračunate svoj honorar? Ali računate na uro? Na čem temelji honorar?
- Koliko časa mi boste naklonili?

Za boljšo izbiro med ponudniki davčnega svetovanja, pa si nekateri naročniki postavljajo določene kriterije. Med najpomembnejšimi kriteriji pri izbiri davčnega svetovalca so (Čokolec, Franc, 2003, str. 206):

- osebno poznavanje davčnega svetovalca,
- strokovnost davčnega svetovalca,
- poznavanje naročnikovega poslovanja,
- predstavitev davčnega svetovalca,
- vrsta storitev, ki jih davčni svetovalec ponuja,
- velikost pisarne davčnega svetovalca,
- pisna predstavitev davčnega svetovalca,
- priporočila davčnega svetovalca od drugih strank,
- lokacija davčnega svetovalca,
- nudenje mednarodnih davčno svetovalnih storitev.

Kvalitete, ki jih naročnik pričakuje od davčnega svetovalca (Davčni svetovalec je zdravnik podjetja, 1993, str. 23):

- natančno, korektno, resno, skrbno in zanesljivo delo,
- visoka strokovna usposobljenost (obvladovanje najpomembnejših področij prava, računovodstva in financ),
- osebna dosegljivost svetovalca oz. pristojnega sodelavca v pisarni svetovalca,
- hitro, jasno in učinkovito reševanje problemov,
- zanesljiva molčečnost svetovalca,
- sposobnost pojasnjevanja ter informiranja,

- dobre zveze v uradnih institucijah, zlasti v davčni upravi,
- kvalitetni sodelavci v pisarni,
- korektno razmerje med zaračunanim honorarjem in opravljenim delom,
- sposobnost navezovanja stikov s pristojnimi strokovnjaki na drugih področjih (npr. davčnimi strokovnjaki na ministrstvu za finance, strokovnjaki na bančnem ter zavarovalnem področju, računalniškimi strokovnjaki, strokovnjaki na področju avtomatske obdelave podatkov itd.),
- pogum za inovativne rešitve pri podjetniških problemih, itd.

Iz navedenega lahko povzamemo, da pri davčnem svetovalcu niso pomembne samo strokovne kvalifikacije, temveč tudi človeške in socialne sposobnosti.

3.4 Odgovornost davčnega svetovalca

Tako kot je dejavnost davčnega svetovanja v svetu različno urejena, tako je različna tudi opredelitev odgovornosti davčnega svetovalca. Ker v Sloveniji zakona o davčnem svetovanju še ni, to pomeni, da tudi odgovornost za davčno svetovanje ni izrecno normativno urejena. Veljajo splošna določila na področju civilnopravne (moralne in odškodninske) odgovornosti, ki je določena v zakonu o obligacijskih razmerjih, kot tudi kazenska določila, ki so opredeljena v Kazenskem zakoniku Republike Slovenije (Odgovornost davčnega svetovalca, 2005).

Odgovornost davčnega svetovalca je enaka odgovornosti vseh tistih, ki opravljajo storitve za druge. To pomeni, da je davčni svetovalec odgovoren za napačen nasvet, če je ta nasvet posledica njegovega neznanja, nepoznavanja dejanskih razmer in če je podana odgovornost. Te odgovornosti pa se osvobodi le, če dokaže, da je delal v skladu s strokovnim znanjem, kot se od davčnega svetovalca pričakuje. Breme dokazovanja, da je delal in svetoval pravilno, v okviru standarda dobrega strokovnjaka, prevzame svetovalec. Če tega ne more dokazati, je odgovoren za škodo, ki jo je povzročil naročniku (Koritnik, 2005, str. 13).

Cilj davčnega svetovanja je čim boljši finančni izid naročnika (ustrezno plačilo davka), zato se od davčnega svetovalca zahteva dobro poznavanje davčnih predpisov. Z nepravilnim davčnim svetovanjem pa lahko davčni svetovalec povzroči naročniku škodo. Ta je lahko trenutna ali traja dalj časa (Škof, 1996, str. 28). Škoda je lahko premoženjska ali nepremoženjska (povzročitev telesnih in duševnih bolečin, okrnitev ugleda), izgubljeni dobiček ali korist. S škodo se lahko šteje tudi višje plačilo davkov, ki bi se jim bil davčni zavezanec lahko izognil v skladu s predpisi, če bi mu bil davčni svetovalec pravilno svetoval (Koritnik, 2005, str. 13). Škoda lahko nastane tudi zaradi izdaje poslovnih podatkov, ki jih davčni svetovalec dobi pri opravljanju svetovanja in s kršitvijo številnih poklicnoetičnih pravil, ki se jih morajo davčni svetovalci držati. V vseh naštetih primerih povzročitev škode in tudi v drugih primerih gre za civilnopravno oziroma premoženjsko škodo, ki jo davčni svetovalec lahko zavaruje pri zavarovalni instituciji in zanj ne predstavlja nevarnosti takšne razsežnosti kot na primer kazenska odgovornost, zaradi katere lahko konča celo z odvzemom prostosti (Ciringer, 2002, str. 26).

Svetovalna razmerja med naročnikom in davčnim svetovalcem se opravljajo prostovoljno. Davčni svetovalci in naročnik lahko skleneta pogodbo o generalnem davčnem svetovanju, pogodbo samo za določeni svetovalni posel ali pogodbe sploh ne skleneta. Odgovornost davčnega svetovalca v primeru sklenitve pogodbe za pravni posel je opredeljena v pogodbi kot dolžnost skrbnega strokovnjaka, ki ravna v skladu z računovodskimi standardi, sprejeto davčno zakonodajo in predpisi. Posel mora opraviti skrbno, drugače je odškodninsko odgovoren (Odgovornost davčnega svetovalca, 2005).

V primeru nastanka škode sledi terjanje odškodnine. V določenih primerih je odškodnina lahko tako visoka, da je svetovalci ni sposoben plačati. Možne so dolgotrajne sodne pravde in prisilne izterjave. V mnogih primerih pa bi obe strani lahko z malo skrbnosti pripomogli, da do takšnih pravnih dogodkov ne bi prišlo. Svetovalci bi na primer ob prevzemu poslov upoštevali načelo vestnosti in bi odklonili posel, če ni prepričan, da ga je sposoben korektno odpraviti. Naročnik pa naj bi preveril svetovalčeve reference (Škof, 1996, str. 28).

Odgovornost davčnega svetovalca je osebna. To pomeni, da je odgovoren za svoje delo in delo ter ravnanje zaposlenih, ki kot njegovi strokovni pomočniki opravljajo delo davčnega svetovanja. Odgovoren je torej za škodo zaradi poklicne malomarnosti in tudi za malomarnost zaposlenih. Prav zato je pomembna tudi določba o zavarovanju davčnega svetovalca pred odgovornostjo za škodo, ki bi utegnila nastati v zvezi z opravljanjem poklica davčnega svetovanja (Odgovornost davčnega svetovalca, 2005).

3.5 Kazenska odgovornost davčnega svetovalca

Davčni svetovalci lahko stori v okviru svojih poslov kaznivo dejanje davčne zatajitve², za kar pa je kazensko odgovoren. Zakonski pogoj za kaznivo dejanje je izogibanje plačilu davščin, če storilec posreduje krive podatke o dohodkih, predmetih in drugih okoliščinah, ki vplivajo na ugotovitev obveznosti ali le-teh ne prijavi. Obveznosti, ki se jim je izognil, lahko predstavljajo večjo premoženjsko korist. Dejanje davčne zatajitve se v bistvu odraža v preslepitvi pristojnega (običajno davčnega) organa o dejstvih, ki povzročajo storilcu ali komu drugemu korist zaradi ne plačanih davkov ali drugih predpisanih obveznosti davkoplačevalcev (Čagran, 2001, str. 57).

Davčni svetovalci se lahko v kaznivem dejanju zatajitve pojavlja kot napeljevalec in pomagač, pod določenimi pogoji pa celo kot sotorilec (Škof, 1996, str. 29).

Davčni svetovalci lahko postane napeljevalec h kaznivemu dejanju davčne zatajitve takrat, kadar na primer s svojim svetovanjem prikaže naročniku, kako je treba izoblikovati davčno napoved, da se ta ali kdo drug povsem ali deloma izogne plačilu davčnih obveznosti. Prav s takšnim svetovanjem izzove odločitev davčnega zavezanca, da napiše napačne podatke ali jih ne prijavi. Davčnega svetovalca se kot napeljevalca kaznuje, kakor da bi storjeno kaznivo dejanje storil

---

² Kaznivo dejanje davčne zatajitve je vsebovano v Kazenskem zakoniku Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 63-2167/94) kot klasično kaznivo dejanje v okviru gospodarskih kaznivih dejanj.

sam. To pomeni, da mora davčnemu svetovalcu sodišče odmeriti kazen v mejah tiste kazni, ki je predpisana za kaznivo dejanje davčne zatajitve.

Če pride na primer naročnik k davčnemu svetovalcu že odločen, da bo dal davčnim organom napačne podatke in mu jasno predstavi namero o utaji davkov, slednji pa se zaveže, da bo davčno napoved izoblikoval po svojih odločitvah (nezakonitih), potem je davčni svetovalec pomočnik, kajti s takšnim svetovanjem mu storitev olajša.

Naposled je možno, da se pod določenimi pogoji davčni svetovalec kaznuje kot sosterilec. Slovenska kazenska zakonodaja določa, da je sosterilec med drugim ne le tisti, ki sodeluje pri izvršitvi kaznivega dejanja, ampak tudi tisti, ki k izvršitvi kaznivega dejanja odločilno prispeva. To pomeni, da bo davčni svetovalec sosterilec, če bo naklepno, po dogovoru z naročnikom, izoblikoval krive podatke o njegovih dohodkih, stroških, predmetih in drugih okoliščinah. Tako sestavljena davčna napoved odločilno prispeva k zavezančevi izvršitvi kaznivega dejanja davčne zatajitve.

Iz povedanega je razvidno, da je možni storilec kaznivega dejanja davčne zatajitve lahko tako naročnik kot tudi davčni svetovalec. Da bi bilo takšnih dejanj čim manj, velja poznati kazenska določila in jih seveda upoštevati.

3.6 Zavarovanje odgovornosti davčnega svetovanja

Pri svetovanju velja načelo predpostavljene krivde, kar pomeni, da je davčni svetovalec kriv, če ne dokaže nasprotno. In ravno zato se v svetu in tudi pri nas uveljavlja načelo obveznega zakonskega zavarovanja odgovornosti za škodo, ki jo davčni svetovalec povzroči tretjemu. Tako imamo zavarovane odvetnike, notarje, zavarovalne posrednike, finančne strokovnjake ipd. Ob tem je potrebno poudariti, da je obvezno zavarovanje predpisano le za tiste svetovalce, katerih položaj je z zakonom posebej urejen. Drugi svetovalci ali denimo pravniki, ki niso odvetniki, lahko tudi dajejo nasvete in se zavarujejo. Pri tem pa nimamo pravno urejenega pravnega svetovalca, razen funkcij odvetnika ali notarja, in zato odgovarja po splošnih načelih (Koritnik, 2005, str. 13).

Davčni svetovalec lahko odgovornost za škodo zavaruje pri zavarovalni inštituciji, kar zanj ne predstavlja nevarnosti takšnih razsežnosti kot na primer kazenska odgovornost, ki se lahko konča celo z odvzemom prostosti. Naročniku, ki je utrpel škodo, pa je vsekakor najpomembnejše vprašanje, kako mu bo davčni svetovalec nastalo škodo lahko povnil.

Zavarovanje odgovornosti davčnega svetovalca za škodo je različno opredeljeno tako pri Društvu davčnih svetovalcev Slovenije, Slovenskem inštitutu za revizijo kot tudi v Predlogu zakona o davčnem svetovanju:

a) Člani Društva davčnih svetovalcev Slovenije morajo s pridobitvijo licence davčnega svetovalca zavarovati svojo poklicno odgovornost. Zavarujejo se pri Zavarovalnici Triglav d.d.

po Posebnih pogojih za zavarovanje poklicne odgovornosti davčnih svetovalcev, z oznako PG-orv-ds/99-2.

Obvezno morajo biti torej zavarovani vsi, ki so prejeli naziv davčni svetovalec Društva davčnih svetovalcev Slovenije. Minimalna zavarovalna vsota je 8 milijonov SIT, najvišja pa 200 milijonov SIT. Jamstvo zavarovalnice je ob zavarovalnem primeru oziroma škodnem dogodku omejeno do višine zavarovalne vsote. Z zavarovanjem zavarovalnica jamči za čisto premoženjsko škodo³, ki jo proti zavarovancu (naročniku davčnega svetovanja) uveljavlja tretja oseba in za katero je zavarovanec odgovoren (Zavarovanje odgovornosti revizorjev, davčnih svetovalcev, cenilcev, finančnih servisov, 2005).

b) Pri Slovenskem inštitutu za revizijo posebno izdelanih navodil za zavarovanje odgovornosti nimajo, temveč veljajo pravila za zavarovanje odgovornosti pooblaščenega revizorja.

Revizijska družbe mora zavarovati svojo odgovornost za škodo, ki jo povzroči pravni osebi, pri kateri je opravila revidiranje oziroma tretji osebi s kršitvijo pogodbe o revidiranju oziroma pravil revidiranj (Zakon o revidiranju, 2005).

Zavarovalna vsota zavarovanja odgovornosti za posamezen zavarovalni primer mora biti za posamezno poslovno leto najmanj enaka tistemu od naslednjih rezultatov, ki je višji:

- od najvišje ocene za storitve revidiranja na podlagi posamezne pogodbe o revidiranju, pomnoženo s 15,
- od seštevka cen za storitve revidiranja na podlagi vseh pogodb o revidiranju, pomnoženo z 2,5 (Zakon o revidiranju, 2005).

c) Predloga zakona o davčnem svetovanju pa predpisuje, da morajo biti davčni svetovalci zavarovani za škodo, ki bi utegnila nastati pri naročniku v zvezi z opravljanjem njihovega poklica.

3.7 Določanje cen storitev davčnega svetovanja

Določanje cen storitev davčnega svetovanja je pomemben element davčnosvetovalne storitve. Višina in struktura cene morata biti določeni v skladu z odgovornostjo, naravo in pomembnostjo dela, ki ga davčni svetovalec opravlja za naročnika ter časa, ki ga za to delo porabi. Če plačila za opravljene storitve niso zakonsko urejena in niso javno izobešena v poslovnih prostorih davčnega svetovalca, mora biti stranki pred sklenitvijo pogodbe omogočen vpogled v način izračunavanja plačila (Davčni svetovalec je zdravnik podjetja, 1993, str. 23).

Ponavadi naročniki menijo, da so storitve davčnega svetovanja predrage. To je posledica nerazumevanja same izdelave storitve. Treba pa je tudi vedeti, da naročniki izjemno težko vrednotijo posamezne nematerialne sestavine ponudbe, kot so izkušnje, hitro odzivanje na njihove probleme itd. (Čokelc, Franc, 2003, str. 221).

---

³ To je škoda, ki nima za posledico niti poškodovanja oseb ali stvari.

Davčni svetovalci morajo pri določanju cen svojih storitev upoštevati Smernice za določanje cen, ki jih je sprejel Slovenski inštitut za revizijo. Davčni svetovalci, člani Društvo davčnih svetovalcev Slovenije, pa morajo upoštevati Smernice o plačevanju storitev davčnega svetovanja.

Toda ne glede na te smernice se cene oblikujejo na osnovi ponudbe in povpraševanja, pri čemer je potrebno upoštevati (Čokelc, Franc, 2003, str. 221):

- reakcije konkurentov na cenovno politiko,
- elastičnost povpraševanja po določeni storitvi,
- prilagodljivost cen različnim ciljnim skupinam,
- sprejemljivost določanja cen pri naročnikih in njihovo odzivanje nanje,
- mnenje, ki ga imajo naročniki o nas zaradi politike določanja cen.

V osnovi ločimo štiri načine določanja cen (Wittsiepe, 1996, str. 166):

- ceno določimo tako, da ugotovimo število porabljenih svetovalnih ur in to pomnožimo z urno postavko, pri čemer je vanjo že vračunan zahtevani donos. To omogoča dosledno beleženje porabljenega časa, stranki pa omogoča neposreden vpogled v izračunani honorar.
- cena je odvisna od tega, koliko je naročnik za storitev pripravljena plačati. Svetovalec mora znati oceniti, koliko je za določeno storitev naročnik pripravljen plačati. Ta pripravljenost naročnika, pa je v celoti odvisna od zaznavne vrednosti te storitve.
- cena je v celoti odvisna od ponudbe in povpraševanja. Na tak način določajo cene tisti davčni svetovalci, ki zaradi razlike v kakovosti svojih storitev na trgu nimajo možnosti vplivati na cene. To pomeni, da v celoti sledijo cenam, ki jih postavljajo njegovi neposredni konkurenti.
- davčni svetovalec se o ceni oziroma višini honorarja dogovori z vsakim naročnikom posebej. Po navadi se določi enotna cena za celotno paleto storitev in ne pa za posamezne storitve. Pri tem je nujno, da se naročnik strinja s ceno ter zazna kakovost storitve.

Potrebno pa je tudi poudariti, da na način določanja cen davčnosvetovalnih storitev močno vpliva položaj, ki ga ima svetovalec na trgu.

4 UREDITEV DAVČNEGA SVETOVANJA V SLOVENIJI

Kljub temu da v Sloveniji še nimamo zakona o davčnem svetovanju, pa je mogoče trditi, da so mnoga podjetja že spoznala potrebo po stalnem davčnem svetovanju. Glede na to, da tudi gospodarska rast v Sloveniji temelji na malih in srednjih podjetjih, je dejstvo, da so podjetniki spoznali, da so najbolj učinkoviti zunanji davčni svetovalci, saj bi bila zaposlitev zunanjega davčnega strokovnjaka za marsikaterega podjetnika neekonomična (Petkovič, 2003, str. 21).

Lahko torej rečemo, da se v Sloveniji z davčnim svetovanjem ukvarja že velik krog ljudi, ki imajo razne vrste kvalifikacij in se ukvarjajo z različno dejavnostjo. Davčno svetovanje tako

opravljajo računovodje, revizorji, odvetniki, notarji, posredniki v prometu nepremičnin in drugi. Še vedno pa je premalo tistih, ki bi to dejavnost opravljali kot samostojni poklic.

Za izobraževanje davčnih svetovalcev skrbita predvsem Slovenski inštitut za revizijo in Društvo davčnih svetovalcev Slovenije, s seminarsko in publicistično dejavnostjo pa se ukvarja Davčno-finančni izobraževalni inštitut in Davčno izobraževalni inštitut.

Kljub temu da prevladuje miselnost, da je lahko računovodja in računovodski servis hkrati tudi davčni svetovalec, je praksa precej različna. Obsežnost davčne zakonodaje, tekoče spremembe in mnoga mnenja ter stališča slovenskih davčnih oblasti zahtevajo človeka, ki se ukvarja le s tem področjem. Gotovo pa niso redki primeri, ko je v okviru računovodskega servisa zaposlen strokovnjak, ki pokriva le davčno področje. Davčni svetovalci pri nas delujejo v družbah za davčno svetovanje, revizijskih družbah in kot samostojni podjetniki (Petkovič, 2003, str. 21).

Zaradi vse večjih potreb po svetovanju je v zadnjih letih opaziti velik razmah domačih svetovalnih organizacij, za katere je značilno, da si zelo različno predstavljajo, kaj svetovanje sploh je. Vsem med njimi je jasno strokovno področje, o katerem želijo svetovati, praznina pa je opazna pri obvladovanju same svetovalne stroke, fazah svetovalnega procesa in pri definicijah svetovanja (Brezar, 2003, str. 2).

Stanje davčnega svetovanja v Sloveniji v svoji vsebini povzema tudi Predlog zakona o davčnem svetovanju. Pri tem kot edino svetovalno organizacijo omenja le Društvo davčnih svetovalcev Slovenije.

4.1 Predlog zakona o davčnem svetovanju

4.1.1 Ocena stanja

Sodobni davčni sistemi sledijo stvarnim javnim potrebam, države pa še vedno za svoje delovanje zahtevajo od davkoplačevalcev finančna sredstva. Navsezadnje je, tako po svetu kot pri nas, težnja po naraščanju proračunov čedalje večja. Temeljno nasprotje med državo in naročniki davčnega svetovanja je enako po vsem svetu; prva hoče pobrati čim več davkov, drugi pa jih plačati čim manj. Ker bi davke prostovoljno plačeval redkokateri naročnik tega sveta, ima vsaka država svoje davčne zakone, ki se jih morata držati država in naročnik svetovanja (Planinc, 2000, str. 44).

Zaradi nezadostne seznanjenosti ter nepopolnega in nenatančnega poznavanja predpisov, tako materialnih kot postopkovnih, se že dalj časa kaže potreba po posebej strokovno usposobljenih osebah z določenim znanjem s področja davkov, ki bi naročniku pomagale in jim olajšale izpolnjevanje vseh davčnih obveznosti v skladu z veljavnimi predpisi in jih tudi zastopale v davčnem postopku (Simič, 1999, str. 1485). V skladu z zakonom o davčnem postopku lahko naročnika v davčnih postopkih zastopa tudi zastopnik. Kot zastopnik lahko nastopa vsakdo, ki ima tovrstno pooblastilo od stranke. Z zakonsko ureditvijo poklica davčnega svetovalca bodo

naročniki pridobili možnost, da jih v davčnih zadevah zastopajo tudi kompetentne, strokovne osebe (Priprava za izpit za pridobitev naziva davčni svetovalec, 2001, str. 23).

Strokovno pomoč, o korektnosti in pravilnosti izpolnjevanja davčnih obveznosti in informacije o delovanju davčnega sistema v celoti davčnim zavezancem nudi davčna služba. Vendar je tudi zaradi potrebe in zahteve po večji učinkovitosti davčne službe in zmanjšanja stroškov države smiselno z zakonom postaviti pravila, ki bodo opredeljevala davčno svetovanje. S tem se na nek način regulira ravnotežje davčnih svetovalcev med njihovo lojalnostjo do države (davčnega sistema) in do njihovih naročnikov (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

V Republiki Sloveniji samo področje davčnega svetovanja zakonsko še vedno ni urejeno. Člani Društva davčnih svetovalcev Slovenije so po sprejetju in uveljavitvi Zakona o davčnem postopku pripravili in vložili v parlamentarno obravnavo svoj Predlog zakona o davčnem svetovanju (Zgodovina in delovanje Društva davčnih svetovalcev Slovenije, 2005).

Skupina poslancev je 27. oktobra 1998 vložila v zakonodajni postopek Predlog zakona o davčnem svetovanju, ki naj ga Državni zbor republike Slovenije obravnava po rednem postopku (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

V predlogu avtorji podajajo oceno stanja in razloge za izdajo zakona. Ugotavljajo, da se je s spremembo davčne zakonodaje v letu 1991 bistveno spremenil odnos in obnašanje ljudi do davkov in davčnega sistema. Z vključevanjem Slovenije v mednarodne gospodarske tokove se bo naš davčni sistem še naprej prilagajal sodobnim davčnim sistemom in dosegel obseg, ki ga imajo v razvitih državah.

4.1.2 Načela zakona

Načela, ki naj bi jih sprejela zakonodaja o davčnem svetovanju, so odraz temeljnih usmeritev davčnega sistema Republike Slovenije. Tako bi davčno svetovanje opravljali samostojni in neodvisni davčni svetovalci, ki bi za opravljanje storitev davčnega svetovanja morali pridobiti licenco. Licenco za davčne svetovalce lahko pridobi oseba, ki je opravila izpit za davčne svetovalce in izpolnjuje v zakonu naštetih pogoje: je državljan Republike Slovenije, ima ustrezno strokovno izobrazbo pravne ali ekonomske smeri, je opravila strokovni izpit za davčnega svetovalca, zaključila verificiran izobraževalni program za davčnega svetovalca, ima najmanj triletno delovno izkušnje in je vredna zaupanja za opravljanje davčnega svetovanja. Davčni svetovalec opravlja davčno svetovanje zakonito, strokovno in korektno. Davčno svetovanje pa lahko opravlja tudi družba, če zaposluje davčnega svetovalca z licenco (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

Zakon predvideva, da bi moral kandidat za davčnega svetovalca opraviti izpit za davčnega svetovalca, s katerim se preverja strokovna usposobljenost za opravljanje davčnega svetovanja. Izpit se opravi pred komisijo, ki jo imenuje Zbornica davčnih svetovalcev Slovenije. Kandidatu,

ki je uspešno opravil izpit, izda komisija potrdilo o opravljenem izpitu (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

4.1.3 Razlogi za izdajo zakona

Z Zakonom o davčnem svetovanju naj bi se uredila ta dejavnost v Sloveniji, ki jo po naročilu pravnih in fizičnih oseb opravijo davčni svetovalci ali družbe za svetovanje v zadevah glede obveznih dajatev in pravic fizičnih, pravnih ali drugih oseb (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

Ureditev zakonskega področja davčnega svetovanja lahko pripomore k višji kvaliteti in strokovnosti na področju davčnega svetovanja, po drugi strani pa se z zakonsko ureditvijo lahko preprosto reši pravna varnost davčnih zavezancev in nenazadnje tudi večje spoštovanje davčnih predpisov (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

Zakon naj bi med drugim tudi uredil odnose v trikotniku država-davčni svetovalci-naročniki davčnega svetovanja, razmejil pravice in obveznosti in omogočil pravno varnost naročnikov (Horvatič, 2000, str. 31).

Razlog več, zakaj je potrebno področje davčnega svetovanja zakonsko urediti, je tudi v tem, da osebe, ki so se na davčnem področju pojavile zaradi povpraševanja po nasvetih, pomoči in storitvah, velikokrat nimajo ustrezne izobrazbe in znanj, za svoje delovanje pa ne prevzemajo take odgovornosti, kot bi jo v primeru zakonske ureditve morali (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998).

4.1.4 Ocena finančnih posledic

Po sprejetju Zakona o davčnem svetovanju bo prišlo do pozitivnih finančnih posledic za proračun. Temu v prid govorita dve dejstvi, in sicer:

- da so davki najpomembnejši vir proračuna in
- da davčni svetovalci ni nasprotnik uprave.

Davčno svetovanje bo vplivalo na večje prihodke v proračunu, ki bodo doseženi (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998):

- z osveščanjem naročnikov o pravilnem in pravočasnem obračunavanju in plačevanju davkov,
- z vplivom na zmanjšanje davčne evazije,
- s svetovanjem pri pravilnem vodenju poslovnih knjig in posledično, pravilnem prikazovanju davčne osnove in koriščenje davčnih olajšav,
- s sodelovanjem pri sestavi, izgradnji in izpopolnjevanju davčnega sistema,
- s prizadevanjem za poenotenje računalniške strojne in programske opreme, ki jo potrebujejo naročniki pri svojem delu.

Davčno svetovanje bo imelo tudi vpliv na zmanjšanje stroškov proračuna (Predlog zakona o davčnem svetovanju, 1998):

- z informiranjem naročnikov, ki je za državo brezplačno,
- z dodatno izmenjavo strokovnih mnenj z institucijami doma in po svetu,
- z organiziranjem posvetovanj, okroglih miz in drugih oblik obveščanja o novostih v davčni zakonodaji,
- s pravilno razlago davčnih zakonov naročnikom,
- na področjih, ki zadevajo nacionalno davčno zakonodajo,
- na področjih, ki zadevajo mednarodno obdavčevanje,
- na področju carin, DDV in drugih oblik davščin,
- s posredno uveljavitvijo večje davčne discipline kot posrednika v davčnih sporih, s čimer se bo zmanjšala potreba po davčnih inšpektorjih,
- z vlogo davčnega svetovalca kot posrednika v davčnih sporih, kar pripomore k hitrosti reševanja davčnih sporov,
- s sodelovanjem z davčno upravo pri pripravi davčnih zakonov in podzakonskih aktov,
- s pomočjo pri harmonizaciji davkov z Evropsko unijo.

4.1.5 Mnenja davčnih strokovnjakov

O zakonski (ne)urejenosti davčnega svetovanja govorijo naslednji strokovnjaki z davčnega področja. Etelka Korpič–Horvat⁴: »Državni zbor bi moral sprejeti zakon o davčnem svetovanju, v katerem bi uredil to področje oziroma opravljanje storitev davčnega svetovanja. Veljavna ureditev je podnormirana, ker nimamo predpisov, ki bi urejali davčno svetovanje in poklic davčnega svetovalca, kot je to urejeno v drugih državah Evropske unije. Gre za pomembno področje, ki postaja za pravne in fizične osebe enako pomembno kot odvetniške ali notarske storitve« (Koritnik, 2005, str. 14).

Šime Ivanjko⁵ pravi, da predlog zakona v parlamentu ni bil obravnavan, ker »država verjetno ne želi imeti strokovnjakov na drugi strani. Davčni svetovalci kot strokovnjaki pa lahko veliko pripomorejo k dvigu davčne kulture in davčnih zakonitosti ter so lahko v pomoč davčnim organom« (Koritnik, 2005, str. 14).

Boštjan Petauer⁶ pa o zakonski ureditvi poklica davčnega svetovalca pravi, da za predlog doslej ni imela posluha še nobena vlada, ker »ni želela kvalificiranih, usposobljenih in po nekaterih pravilih delujočih strokovnjakov, ki bi jih morala bolj kot doslej upoštevati tudi država. Država se davčnih svetovalcev boji, morda pa preveč vemo? Menim, da bi morali sprejeti zakon o davčnem svetovanju, v katerem bi bili predpisani pogoji, da lahko nekdo to zahtevno delo, ki ga lahko primerjamo z delom odvetnika, revizorja, notarja ali tudi zdravnika in sodnika, tudi

---

⁴ Etelka Korpič–Horvat, dr. pravnih znanosti, profesorica na PF Univerze v Mariboru.

⁵ Šime Ivanjko, dr. pravnih znanosti, dekan na PF Univerze v Mariboru.

⁶ Boštjan Petauer, mag. davčnega prava, BDO EOS svetovanje d.o.o., Predstavnik društva davčnih svetovalcev Slovenije v Fiskalnem komiteju CFE v Bruslju.

opravlja. S tem bi dosegli, da bi ta poklic opravljali le ljudje z ustreznim znanjem. Seveda pa imajo lahko dovolj znanja tudi tisti, ki niso člani društva« (Koritnik, 2005, str. 14).

4.2 Društvo davčnih svetovalcev Slovenije

V skupnem interesu davčnih zavezancev in davkarjev je, da so tisti, ki zagotavljajo profesionalne davčne storitve proti plačilu, poklicno usposobljeni, da delujejo neodvisno, prevzemajo osebno odgovornost za svoja dejanja, zagotavljajo trajnost vsebine in odnosov do svojih naročnikov oziroma njihovih zadev ter ravnajo v največje dobro svojih naročnikov (Horvatič, 2000, str. 11).

To so bila osnovna vodila in cilj ustanovitve Slovenskega društva davčnih svetovalcev (v nadaljevanju DDSS), ki si že od začetka delovanja prizadeva, da bi tudi v naši državi dobili zakonito podlago za poklicno davčno svetovanje ter uveljavitev poklica davčnega svetovalca. V velikem interesu DDSS pa je tudi, da bi davčni svetovalci v skladu z zakonom o davčnem postopku lahko zavezanca strokovno verodostojno zastopali v vseh davčnih postopkih, tudi pred upravnim sodiščem (Zgodovina in delovanje Društva davčnih svetovalcev Slovenije, 2005).

DDSS je prostovoljno združenje državljanov Slovenije, ki se ukvarja z davčnim svetovanjem. Ustanovljeno je bilo leta 1993 s sprejetjem temeljnega akta, Statuta društva. Delovanje društva temelji na načelih prostovoljnosti, samostojnosti, neprofitnosti in načelu javnosti dela (Statut Društva davčnih svetovalcev Slovenije, 1997).

Društvo je ustanovljeno z namenom organizirano in aktivno sodelovati pri izgradnji, izpopolnjevanju in vzpostavitvi modernega davčnega sistema v Republiki Sloveniji, s temeljnim ciljem strokovno izobraziti in pripraviti člane društva, ki delujejo na davčnem področju in bodo nastopali kot davčni svetovalci. Namen društva je doseči sprejem zakona o davčnem svetovanju, ustanovitev zbornice davčnih svetovalcev kot zakonite strokovne podlage in organizacije za delo davčnih svetovalcev (Statut Društva davčnih svetovalcev Slovenije, 1997). Društvo se zavzema tudi za uspešnost gospodarstvenikov in za korekten odnos med njimi in državo, ki davčnega svetovalca potrebuje kot vezni člen med njima.

Naloge društva so (O Društvu davčnih svetovalcev Slovenije, 2005):

- sodelovanje pri sestavi, izgradnji, izpopolnjevanju in vzpostavitvi davčnega sistema in davčne politike v državi,
- sodelovanje z drugimi sorodnimi institucijami doma in v svetu,
- prizadevanje za ugled in položaj poklica davčnega svetovalca,
- prizadevanje za dodatno neinstitucionalno izobraževanje in izmenjavo mnenj članov društva,
- organiziranje posvetovanj, seminarjev, okroglih miz in drugih oblik obveščanja članov o novosti v zakonodaji, stroki in praksi iz davčnega področja in drugih komplementarnih področij,
- prizadevanje za poenotenje računalniške strojne in programske opreme, ki jo potrebujejo davčni svetovalci pri svojem delu,

- priprava članov za pridobitev statusa davčnega svetovalca in
- sodelovanje pri poenotenju uporabe zakonskih in podzakonskih predpisov in aktov s področja davkov.

Društvo organizira tudi druge aktivnosti, predvsem organizira kongrese, simpozije, okrogle mize, v javnih medijih sodeluje in objavlja strokovne članke, vse z namenom uresničevanja temeljnih ciljev društva (Statut Društva davčnih svetovalcev Slovenije, 1997). Člani društva se srečujejo enkrat mesečno na internih klepetalnicah, kjer si izmenjajo svoje ugotovitve, predstavijo svoje težave, probleme in vprašanja ter si na tak način med seboj pomagajo. Dvakrat letno se srečujejo na tridnevni dnevi slovenskih davčnih svetovalcev ter na kongresih. 5-6 krat na leto pa društvo organizira tudi seminarje z zanimivimi vsebinami.⁷

Društvo združuje več kot 150 članov, ki delujejo na davčnem področju. Član društva lahko postane vsak državljan Republike Slovenije, ki ima visoko izobrazbo ekonomske ali pravne smeri in za delo na področju davčnega svetovanja izpolnjuje druge pogoje, ki jih določajo zakonski predpisi (O Društvu davčnih svetovalcev Slovenije, 2005). Lahko pa je član društva tudi tuja fizična oseba, ki ima status davčnega svetovalca po predpisih države, katere državljan je (Statut Društva davčnih svetovalcev Slovenije, 1997).

Tabela 1: Število članov Društva davčnih svetovalcev Slovenije

leto	število članov
1993	28
1994	52
1995	68
1996	80
1997	125
1998	162
1999	160
2000	167
2001	128
2002	100
2003	106
2004	117
2005	106

Vir: Tabela davčnih svetovalcev, 2005.

Tabela 1 prikazuje število članov DDSS, pri čemer vključuje le tiste člane, ki so plačali članarino za tekoče leto. Od same ustanovitve društva pa vse do leta 1998 je članstvo močno naraščalo in leta 2000 doseglo največje število do sedaj, to je 167 članov. Razlogov za rast je več, kot najpomembnejši je ta, da so se člani že takrat zavedali pomembnosti tega poklica in vse večje potrebe po njem, njegove zakonske (ne)urejenosti ter so z nasveti želeli pomagati naročnikom reševati davčne in druge poslovne probleme. Obenem pa so se zaradi spreminjajoče se davčne

⁷ Letošnje leto je bil prvi seminar 3. februarja in sicer Zaključni računi za gospodarske družbe za leto 2004, drugi pa 8. junija z naslovom Transferne cene. V bližnji prihodnosti predvidevajo dva seminarja, enega v začetku oktobra in drugega v novembru.

zakonodaje in drugih predpisov želeli izobraževati in strokovno izpopolnjevati. Po tem letu je članstvo začelo upadati, z letom 2003 pa ponovno naraslo. Glede na to, da se je rast nadaljevala tudi v letu 2004, lahko enak trend napovemo tudi za leto 2005. Podatek 106 članov v letu 2005 namreč vključuje le tiste člane, ki so plačali članarino do aprila 2005. Rast v zadnjih treh letih je zagotovo pospešil vstop Slovenije v Evropsko unijo.

V sodelovanju z Davčno-finančnim raziskovalnim inštitutom društvo organizira izpite za pridobitev naziva davčni svetovalec. Prvi izpiti so bili izvedeni novembra 2000, uspešno jih je opravilo pa 32 kandidatov. Obsežnost in zahtevnost celotnega izpita je pokazala, da je za resnično kvalitetno poklicno dejavnost davčnega svetovanja potrebno veliko strokovnega znanja z različnih davčnih področij, prava, financ in računovodstva ter ustvarjalnega reševanja konkretnih davčnih problemov. Za uspešno opravljeni preizkus znanja davčnega svetovanja so kandidati prejeli certifikat in interni naziv "Davčni svetovalec Društva davčnih svetovalcev Slovenije" (Končan, 2000, str. 7).

Vzporedno z naraščanjem članstva v društvu po letu 2003 je naraščalo tudi število članov, ki so pridobili certifikat, kar je razvidno iz Tabele 2. Certifikat ima približno polovica članov društva. Precej članov društva certifikata nima, toda to ne pomeni, da nič ne vedo in nič ne znajo, le da njihovo znanje, vsaj v okviru društva ni preizkušeno.

Tabela 2: Število članov Društva davčnih svetovalcev Slovenije z nazivom davčni svetovalec Društva davčnih svetovalcev Slovenije

leto	število članov
2000	32
2001	35
2002	43
2003	40
2004	49
2005	55

Vir: Tabela davčnih svetovalcev, 2005.

Po sprejemu in uveljavitvi Zakona o davčnem postopku, ki prvič ureja naziv davčnega svetovalca pri ravnanjih davčnega zavezanca in davčnih postopkih, so člani društva pripravili svoj predlog zakona o davčnem svetovanju. Ker do njegovega sprejetja v tem času še vedno ni prišlo, bo društvo, tako kot vse od njegove ustanovitve pa do danes, še naprej skrbelo za povezovanje, strokovno izobraževanje ter usklajeno nastopanje pred davčno javnostjo vseh njegovih članov, ki že sedaj redno opravljajo dejavnost davčnega svetovanja za naročnike. Prav tako bo še nadaljnje skrbelo za rast in razvoj stroke davčnega svetovanja ter pomagalo graditi sodobni način davčnega svetovanja v Sloveniji (Zgodovina in delovanje Društva davčnih svetovalcev Slovenije, 2005). Obenem bo društvo še naprej spodbujalo pristojne organe in po možnosti aktivno ter vsestransko sodelovalo pri obravnavanju in dokončnem oblikovanju Zakona o davčnem svetovanju pred začetkom postopka za njegov sprejem v slovenskem parlamentu.

Vedno pogosteje prihaja tudi do strokovnega dialoga med DDSS in Davčno upravo RS, kar je v interesu obeh strani, pa tudi v interesu davčnih zavezancev. Hkrati pa se na DDSS obračajo tudi snovalci zakonov in jim omogočajo, da kot predstavniki davčne stroke podajo svoja mnenja in pripombe na delovna gradiva zakonov in pravilnikov še v času njihovega nastajanja ter vsaj nekoliko vplivajo na njihovo oblikovanje. To potrjuje, da jih kot strokovno združenje na davčnem področju vedno bolj priznavajo tudi državni organi ter da so s svojim strokovnim delom na pravi poti k harmonizaciji odnosov med davčno upravo, davčnimi zavezanci in davčnimi svetovalci (Zgodovina in delovanje Društva davčnih svetovalcev Slovenije, 2005).

Ker želi priti do čimveč strokovnih znanj in tujih izkušenj drugih kolegov, ki so že desetletja tradicionalno vpeti v davčno stroko, se je DDSS povežalo v CFE. Od leta 1995 je društvo sodelovalo v CFE kot član s statusom opazovalca, leta 1999 pa je k omenjeni strokovni organizaciji pristopilo kot redni in polnopravni član. S tem je DDSS tudi pridobilo uradno priznanje kot edine nacionalne organizacije davčnih svetovalcev v Sloveniji (Nagovor podpredsednika Društva davčnih svetovalcev Slovenije, 2005).

DDSS opravlja aktivno vlogo v vseh organih tega evropskega združenja, saj se njeni predstavniki udeležujejo zasedanj generalne skupščine, sveta CFE, davčnega komiteja in posebne delovne skupine za davek na dodano vrednost. Posledica resnega dela v CFE je za DDSS tudi priznanje nemškega zveznega finančnega ministrstva, ki z območja Slovenije dovoljuje davčnim svetovalcem sodelovanje in celo ustanavljanje skupnih pisarn le z davčnimi svetovalci, ki so člani DDSS. DDSS pa je prejelo tudi priznanje in podporo britanske organizacije davčnih svetovalcev, The Chartered Institute of Taxation, ki je ena najstarejših in najštevilčnejših strokovnih organizacij davčnih svetovalcev v Evropi. (Simič, 1999, str. 1488).

4.3 Davčno–finančni raziskovalni inštitut

Zaradi potreb in želje po nadaljnjem razvoju davčnosvetovalne stroke je bil v okviru in na pobudo DDSS maja leta 1999 v Mariboru ustanovljen Davčno–finančni raziskovalni inštitut (v nadaljevanju Davčni inštitut), katerega soustanovitelj je tudi Zavarovalno–poslovni inštitut iz Maribora ter visoko priznani strokovnjaki z davčnega področja⁸ (Planinc, 2000, str. 29). Ustanovljen je bil z namenom opravljanja znanstvenoraziskovalnih in strokovnih dejavnosti domačim in tujim javnostim na področju finančnega prava, javnih financ in zavarovalnega prava. Organiziran je kot neprofitni zavod, preko katerega ustanovitelji in uporabniki uresničujejo svoj interes za raziskovanje ter dopolnilno izobraževanje (Davčni inštitut, 2005).

Davčni inštitut deluje na štirih področjih. Prvo, ki je najpomembnejše področje, je raziskovalna dejavnost, v okviru katere Davčni inštitut sodeluje z vrhunskimi slovenskimi in tujimi strokovnjaki. Izsledke raziskovalne dejavnosti izvaja preko ostalih treh področji, ki so: področje izobraževanja, seminarska dejavnost in publicistična dejavnost (Davčni inštitut, 2005).

---

⁸ Dr. Marian Wakounig, dr. Bojan Škof, dr. Šime Ivanjko in dr. Davorin Savin.

Na področju izobraževanja Davčni inštitut redno organizira Davčno šolo in Nadaljevalno davčno šolo. Vsaka davčna šola poteka dva meseca in je razdeljena na 20 strokovnih predmetov. Program šole vodijo najboljši slovenski in tuji strokovnjaki univerz, ministrstev, davčne in carinske uprave, sodišč ter še posebej strokovnjaki iz prakse. Vsak, ki uspešno konča izobraževanje, pridobi znanje s področja pravne ureditve doma in v tujini, računovodstva, finančnega poslovanja, mednarodnih sporazumov, davčnega postopka, carin itd. ter je sposoben razreševati in svetovati v enostavnejših in zahtevnejših davčnih razmerjih (Davčni inštitut, 2005).

Davčni inštitut v okviru seminarske dejavnosti izvaja posvetovanja, okrogle mize in seminarje z najvišjimi strokovnjaki domače in tuje strokovne javnosti. Seminarske dejavnosti se udeležujejo tudi uslužbenci Davčne uprave Republike Slovenije. Kaže pa tudi omeniti zelo dobro sodelovanje Davčnega inštituta z Gospodarsko zbornico Slovenije in Obrtno zbornico Slovenije. V sklopu organiziranja okroglih miz se strokovna javnost sooča z aktualnimi problemi in iskanji ustreznih rešitev. Teh je bilo zagotovo že več kot sto (Davčni inštitut, 2005).

Publicistična dejavnost vključuje založništvo in izdajanje strokovnih knjig s področja davkov, carin ter strokovne revije. Najpomembnejša publicistična dejavnost Davčnega inštituta je izdajanje časopisa Davčno-finančna praksa, katerega temeljni namen je obveščanje bralcev o strokovnih vprašanjih s področja davkov, financ, računovodstva, zavarovalništva tako v Sloveniji kot v tujini⁹. Izdali pa so tudi že devet knjig s področja davkov, kot npr. Obdavčitev prometa nepremičnin, Obdavčitev svetovnega dohodka, DDV v carinskem poslovanju itd. (Davčni inštitut, 2005).

Prednostne naloge Davčnega inštituta so usmerjene v izdelavo najzahtevnejših strokovnih davčnih mnenj. Do sedaj je bilo izdelanih že več kot petdeset mnenj s področja davkov, mnoga izmed njih pa so bila tudi ustrezna podlaga za upravni spor in ustavne presoje. Iz leta v leto močno narašča število izdanih mnenj (Davčni inštitut, 2005).

Pomembna dejavnost Davčnega inštituta je tudi mednarodno sodelovanje. Poleg organiziranja mednarodnih konferenc, tako v evropskem kot svetovnem merilu, je bilo izdanih tudi nekaj avtobibliografij z mednarodno udeležbo (Davčni inštitut, 2005).

Davčni inštitut skrbi za izvajanje licenciranja davčnih svetovalcev Slovenije in za njihovo dolicensiranje. Veliko pozornost namenja tudi portalu Davčna-mreza.info, ki uporabnikom nudi informacije o veljavni zakonodaji z domačo in tujo davčno prakso, s stališči, s publicistično dejavnostjo, s seminarsko in izobraževalno dejavnostjo itd. (Davčni inštitut, 2005).

Davčni inštitut vzpostavlja tudi odlično povezavo z drugimi institucijami davčno sorodne dejavnosti in pomembnimi institucijami državnega reda. Tako je vsekakor v veliko podporo davčnim svetovalcev pri njihovem delu in poglobljanju njihovega strokovnega znanja.

---

⁹ Časopis izhaja enkrat mesečno, izdajajo pa ga že šest let. Posluhuje se ga več kot tisoč in pol bralcev. V časopisu se je predstavilo več kot 80 avtorjev iz Slovenije in tujine.

4.4 Slovenski inštitut za revizijo

Slovenski inštitut za revizijo (v nadaljevanju Inštitut) je bil ustanovljen 11. januarja 1994. Podlago za njegovo ustanovitev je predstavljal zakon o revidiranju iz leta 1993, ki je za ustanovitelja Inštituta postavil Zvezo računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. Kmalu po ustanovitvi so sprejeli prve temeljne akte, ki so urejali delovanje revizijske stroke v Sloveniji. V nadaljnjih letih svojega delovanja je Inštitut postajal vedno bolj aktiven ne samo na domačem strokovnem področju, ampak tudi v tujini. Tako je postal član Mednarodnega združenja računovodskih strokovnjakov IFAC¹⁰ in Zveze evropskih revizorjev FEE¹¹ (O Slovenskem inštitutu za revizijo, 2005).

Delovanje inštituta zagotavljajo svet, revizijski svet, strokovni svet ter direktor. Poleg omenjenih organov delo poteka tudi v okviru sekcij, ki združujejo posameznike z določenimi strokovnimi znanji in ki skrbijo za ustrezen razvoj in ugled posameznih strok. Te sekcije so (O Slovenskem inštitutu za revizijo, 2005):

- sekcija preizkušenih davčnikov,
- sekcija pooblaščenih ocenjevalcev,
- sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov,
- sekcija preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov,
- sekcija preizkušenih notranjih revizorjev in
- sekcija preizkušenih računovodij in računovodij.

Sekcija za davčno svetovanje združuje vse preizkušene davčnike, ki so v skladu s pravilnikom o pridobitvi potrdila o strokovnem nazivu preizkušeni davčnik, vpisu v register preizkušenih davčnikov in načinu objavljanja podatkov pridobiti strokovni naziv in so vpisani v register pri Inštitutu (Sekcija se predstavi, 2005).

Sekcija deluje v okviru strokovnega sveta, njena naloga pa je, da (Sekcija se predstavi, 2005):

- opravlja strokovna dela s področja davkov in davčnega svetovanja,
- skrbi za izvajanje sklepov strokovnega sveta,
- strokovnemu svetu predlaga v sprejetje standarde, kodekse in druge akte, pomembne za delovanje stroke,
- strokovnemu svetu posreduje predlog smernic za oblikovanje cen storitev davčnega svetovanja,
- skupaj s strokovnim svetom skrbi za razvoj davčnosvetovalne stroke.

Inštitut že od same ustanovitve dalje izdaja revijo Revizor. Izdajanje revije sodi med pomembnejše dejavnosti Inštituta, saj je to vodilna revija s področja revidiranja, ki izhaja v Sloveniji. Člane in vse druge, ki jih zanimajo v njej objavljene teme, seznanja s pomembnimi informacijami in novostmi na področju revidiranja, računovodstva in davčnega svetovanja. Revija izhaja mesečno in obsega povprečno 180 strani (Revija Revizor, 2005).

---

¹⁰ International Federation of Accountants.

¹¹ Federation des Experts Comptables Europeens.

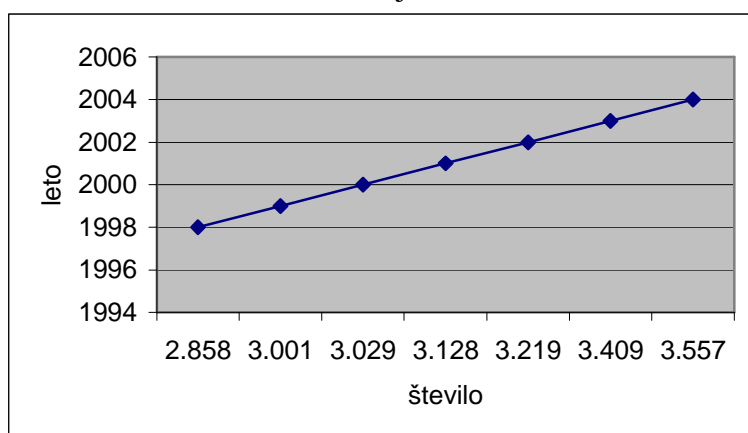
4.5 Davčno izobraževalni inštitut

Davčno izobraževalni inštitut (v nadaljevanju Inštitut) je bil ustanovljen februarja 2001 z namenom, da ustanovitelji in člani Inštituta preko njega uresničujejo svoj interes za dopolnilno izobraževanje in usposabljanje strokovnih kadrov na davčnem področju. Ustanovitelj Inštituta je družba SIMIČ & PARTNERJI d.o.o.. Poleg organiziranja izobraževanja dejavnost Inštituta obsega strokovno izobraževanje in usposabljanje ter publicistično in raziskovalno delo na področju davkov (Predstavitev inštituta, 2005).

Člani Inštituta imajo pravico do brezplačne udeležbe na dveh strokovnih izobraževanjih (posvetih) letno, ki jih določi Inštitut, pravico do brezplačne udeležbe na mesečnih srečanjih Inštituta ter pravico do 40 % popusta na ceno vseh storitev in proizvodov Inštituta (Predstavitev inštituta, 2005).

Pri ugotavljanju števila podjetij (v nadaljevanju enota Poslovnega registra Slovenije (PRS)), ki se ukvarjajo z davčnim svetovanjem v Sloveniji, sem naletela na težavo. V skladu s Standardno kvalifikacijo dejavnosti (SKD), katere šifre in nazivi postavk dejavnosti SKD so sestavni del Uredbe o uvedbi in uporabi standardne kvalifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02), je davčno svetovanje uvrščeno v dejavnost 74.120 z nazivom Računovodskem knjigovodske in revizijske dejavnosti, davčno svetovanje. To pomeni, da števila enot PRS, ki se ukvarjajo le z davčnim svetovanjem, ni mogoče ugotoviti, ker število vključuje tudi enote PRS, ki opravljajo druge dejavnosti, kot je razvidno iz naziva dejavnosti. Tudi ugotavljanje deleža enot PRS, ki se ukvarjajo z davčnim svetovanjem, v skupnem številu enot PRS na podlagi imena enot PRS, je problematično. Imena enot PRS, na osnovi katerih bi bilo mogoče sklepati na opravljanje nalog davčnega svetovanja, so namreč zelo različna kot na primer: davčno, poslovno in računovodsko svetovanje, poslovno in računovodsko svetovanje in druge storitve ter podobno.

Slika 1: Število enot PRS za dejavnost SKD z oznako 74.120¹²

Vir: AJPES, 2005.

Toda na podlagi številčnih podatkov o enotah PRS za dejavnost SKD z oznako 74.120, ki jih prikazuje Slika 1, lahko trdimo, da ker narašča število podjetij, ki se ukvarjajo z

¹²Podatki o številu enot PRS za dejavnost SKD z oznako 74.120 so v Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve na voljo od vključno leta 1998 dalje in se nanašajo na stanje na zadnji dan leta.

računovodstvom, knjigovodstvom in revizijo, narašča tudi število podjetij, ki nudijo davčnosvetovalne storitve in takšno usmeritev lahko pričakujemo tudi v prihodnjih letih.

4.6 Intervju z davčnim svetovalcem Ivom Simičem, predsednikom Društva davčnih svetovalcev Slovenije

Trenutno stanje davčnega svetovanja v Sloveniji je za davčne svetovalce zadovoljivo. Od ustanovitve DDSS, torej od leta 1993 pa do danes, si je davčno svetovanje izborilo svojo pozicijo; veliko davčnih svetovalcev je že uspešnih, delo davčnih svetovalcev je vse bolj prepoznavno, hkrati pa njihovo delo akceptira tudi davčni organ. Vse pogosteje namreč prihaja do strokovnega sodelovanja med Davčno upravo in društvom. Društvo je v stiku z Davčno upravo skoraj vsakodnevno in z leti je tega vedno več, kar je v interesu obeh strani. Tako kot društvo se tudi Davčni urad že kar nekaj časa zavzema, da bi se poklic davčnega svetovalca uredil z zakonom. Tudi sami namreč opažajo, da se z davčnim svetovanjem ukvarja vsak, ki kaj ve ali ne ve o davčnem svetovanju. Res pa je tudi to, da prejšnja vlada ni imela nobenega posluha za ta zakon, kako bo pa s sedanjo vlado, bomo pa še videli. Davčno svetovanje bi resnično moralo biti urejeno z zakonom.

V Sloveniji je v zadnjih letih ta poklic vedno bolj priznan. Pred leti nihče ni vedel, kaj je to davčni svetovalca in kakšno delo opravlja. Danes pa vse več ljudi išče davčnega svetovalca. Vedno več podjetij sprejema pomembnejše poslovne odločitve šele, ko dobijo mnenje davčnega svetovalca, nekatera pa se za isto mnenje obračajo tudi na več davčnih svetovalcev. Na davčne svetovalce se obračajo tudi fizične osebe, zlasti tisti, ki vlagajo v sklade, imajo pretežne lastniške deleže ali prejemajo visoke zaslužke. Lahko rečemo, da je to gotovo poklic s prihodnostjo, in sicer zato, ker v Sloveniji še ni toliko razvit in ker v Sloveniji nimamo dovolj davčnega znanja, predvsem manjka mednarodnega davčnega znanja. Če bi bili davčni svetovalci priznani kot poklic, bi bili stiki z Davčnim uradom še bolj resni. Zavezanci bi tako imeli svojega davčnega svetovalca, ki bi zanje opravljal vse delo, oni pa se tako z Davčnim uradom sploh ne bi pogovarjali. Na podoben način že danes poteka sodelovanje med naročnikom davčnega svetovanja in njegovim davčnim svetovalcem, toda ne v takšni obliki, kot bi lahko bilo.

Enotno evropska zakonodaja, direktive, sporazumi in drugi predpisi, ki jih je zlasti po vstopu Slovenije v Evropsko unijo potrebno poznati, je povečalo potrebo po davčnih svetovalcih in davčnosvetovalnih storitvah tako domačih kot tudi tujih podjetij. Vse več je združevanja med našimi in tujimi podjetji, k nam prihajajo tujci in tu odpirajo podružnice, podjetja selijo sedeže firm in podobno. Pomemben razlog za vse večjo potrebo po davčnem svetovanju pa je zagotovo tudi zapletena davčna zakonodaja. Davčni svetovalci se zavzemajo za enostavno davčno zakonodajo, ki bi jim omogočala opravljati delo mirneje in enostavneje. Pri enostavni davčni zakonodaji se namreč pojavi tisto pravo davčno svetovanje, ko se davčni svetovalca povezuje s tujino in tako išče optimalne davčne rešitve. S tem se začne davčno svetovanje na višjem nivoju, saj potem to ni le slovensko temveč tudi mednarodno svetovanje, ki od davčnega svetovalca zahteva poznavanje domače in tudi tuje zakonodaje. To je tisto, kjer so bodo pokazali tisti pravi

davčni svetovalci. Potreba po davčnih svetovalcih v Sloveniji je vedno večja. Če bi hoteli imeti toliko davčnih svetovalcev na prebivalca kot jih imata Avstrija in Nemčija, bi jih rabili še 500.

SKLEP

Razvoj davčnega svetovanja sega globoko v zgodovino, sam poklic davčnega svetovalca pa se je razvil v začetku 20. stoletja v razvitih tržnih gospodarstvih. V Sloveniji o davčnem svetovanju govorimo od konca 20. stoletja dalje.

Urejanje obračuna in plačila davčnih obveznosti do države je specifična storitev, ki jo za podjetje lahko opravijo samo strokovno usposobljeni davčni svetovalci. Le-ti morajo obvladati celotno davčno in gospodarsko pravo, ekonomiko podjetja, računovodstvo ter poznati veljavno zakonodajo doma in v tujini. To jim omogoča, da svojim naročnikom ponujajo široko paleto storitev na področju gospodarskega in podjetniškega svetovanja. Pri svetovanju svojim naročnikom sledijo cilju čim uspešnejšega poslovanja podjetja, kar pomeni dobro tudi za državo, poslovne partnerje in zanj same. Pri tem ne gre v nobenem primeru za utaje davkov in kršenje zakonov, temveč za iznajdljivost pri iskanju možnosti, kako plačati manj davka in biti ob tem dolgoročno čim bolj uspešen.

Lahko rečemo, da je z vstopom Slovenije v Evropsko Unijo postalo davčno svetovanje vse bolj zahtevno. Vključitev podjetij v mednarodne gospodarske tokove ter s tem širitev in razvoj svoje dejavnosti tudi preko meja, zahteva od davčnih svetovalcev poznavanje osnov zakonodaje in prava države naročnika. To je od Slovenije zahtevalo prilagoditev slovenske zakonodaje evropski, ki temelji na razvitih zunanjih spoznanjih. Ta ugotovitev velja še posebno za področje davčnega svetovanja, ki je v Evropi in svetu izredno razvito. V okviru Evropske skupnosti se je tako leta 1959 v Parizu oblikovala zveza poklicnih organizacij, ki se ukvarja z davčnim svetovanjem v posameznih evropskih državah, z nazivom Confédération Fiscale Européenne. Le-ta se zavzema za vzpostavitev enotnega poklica davčnega svetovalca v Evropi, ki ga bosta priznali tako javnost kot oblast. Poseben poudarek pa daje tudi vzpostavitvi statusa davčnega svetovalca v Evropski uniji in priznanje pravic do delovanja davčnih svetovalcev preko meja posameznih držav.

V Sloveniji trenutno še nimamo zakonsko urejenega področja davčnega svetovanja, kljub temu da si stroka, Društvo davčnih svetovalcev Slovenije in Davčna uprava zelo prizadevajo, da bi bilo to čimprej ustrezno urejeno. To bi pripomoglo k višji kvaliteti in strokovnosti davčnega svetovanja ter bi tako poklicno davčno svetovanje postalo ugledna, priznana, strokovno uspešna in donosna dejavnost, tako kot je v razvitih zahodnoevropskih sistemih.

Trdimo lahko torej, da se trg davčnosvetovalnih storitev v Sloveniji širi in seveda s tem tudi potreba po večjem številu davčnih svetovalcev. Slovenija namreč nima dovolj tako usposobljenih strokovnjakov, tudi davčnega in zlasti mednarodnega znanja bo za uspešno vodenje gospodarstva potrebovala z leti vedno več. Pri izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju davčnih svetovalcev igrata Slovenski inštitut za revizijo in Društvo davčnih

svetovalcev Slovenije pomembno vlogo. Tako si lahko želimo, da bi z ustanovitvijo zbornice davčnih svetovalcev, le- ta postala tako močna, da bi jo državne institucije jemale kot povsem enakopravnega sogovornika v reševanju strokovnih davčnih problemov, sestavljanju novih zakonov in podobno.

LITERATURA

1. Brezar Meta: Davčno svetovanje v Sloveniji, Nemčiji, Veliki Britaniji in Združenih državah Amerike. Diplomsko delo. Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 2003. 38 str.
2. Calvent Marcham: The top consultant, 1993. 436 str.
3. Ciringer Vesna: Vloga davčnega svetovalca v izmenjavi informacij med davčnim zavezancem in davčno upravo v elektronski dobi v državah članicah C.F.E. Diplomsko delo. Maribor : Ekonomsko-poslovna fakulteta, 2002. 77 str.
4. Čagran Andreja: Davčno svetovanje pri nas in v Nemčiji. Diplomsko delo. Maribor : Pravna fakulteta, 2000. 85 str.
5. Čič Anja: Davčno kontroliranje. Denar, Ljubljana, 1995, 8, str. 27.
6. Čokelc Stanko, Franc Brigita: Trženje davčnosvetovalnih storitev. 4. Davčna konferenca Slovenskega inštituta za revizijo. Zbornik referatov. Ljubljana : Slovenski inštitut za revizijo, 2003, str. 201-225.
7. Čokelc Stanko, Franc Brigita: Davčno svetovanje v Nemčiji. Revizor, Ljubljana, 2002, 13, str. 39-70.
8. Drevenšek Mojca: Vloga davčnega svetovalca v davčnem postopku. Gospodarski vestnik, Ljubljana, 1999, 47, str. 71.
9. Drobnič Nada: Davčno svetovanje v Veliki Britaniji. Revizor, Ljubljana, 2003, 14, str. 80-102.
10. Douglas Gray A.: Start and Run a Profitable Consulting Business, New York : Oxford. 1991. 586 str.
11. Fisher Anne: Fortune, New York, 1994. 177 str.
12. Horvatič Aleš: Davčno svetovanje pri nas in drugod ter poklic davčnega svetovalca. Diplomsko delo. Maribor : Pravna fakulteta, 2000. 76 str.
13. Koletnik Franc: Pojem in pomen podjetniškega svetovanja. Maribor : Ekonomsko-poslovna fakulteta. 1993. 57 str.
14. Kokotec-Novak Majda: Vloga davčnih svetovalcev pri izvajanju davčne politike podjetja. Gradivo za izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik. Ljubljana : Slovenski inštitut za revizijo, 2003, str. 9-12.
15. Koritnik Boštjan: Težava ni slaba ureditev, pač pa neureditev. Pravna praksa, Ljubljana, 2005, 3, str. 12-15.
16. Končan Darko: Prvi so uspešno opravili izpit za davčne svetovalce. Davčno-finančna praksa, Ljubljana, 2000, 11/12, str. 7-8.
17. Kubr Milan: Management Consulting. A Guide to the Profession. Second (revised) edition. Geneva, ILO, 1998. 850 str.
18. Lutz Dieter: Marketing für Steuerkanzleien. Neue Chancen und Perspektiven nach Änderung des Steuerberatungsgesetzes. München, 1995. 209 str.
19. Ošljaj Biserka: Razvoj poklica davčnega svetovalca v Evropi. Denar, Ljubljana, 1993, 4, str. 23-24.
20. Ošljaj Biserka: Davčno svetovanje in Evropa. Denar, Ljubljana, 1995, 6, str. 16-17.
21. Petauer Boštjan: Razvoj poklica davčnega svetovalca od začetka novega veka do 20. stoletja. Davčno-finančna praksa, Ljubljana, 2000, 11/12, str. 23-25.

22. Petkovič Dejan: O nekaterih vidikih davčnega svetovanja v Sloveniji. Davčno-finančna praksa. Ljubljana, 2003, 20, str. 20-23.
23. Prislan Barbara: Razvoj davčnega svetovanja v Sloveniji. Diplomsko delo. Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 1996. 47 str.
24. Planinc Peter: Davčno svetovanje v Sloveniji in nekaterih državah Evrope. Diplomsko delo. Maribor : Ekonomsko-poslovna fakulteta, 2000. 80 str.
25. Repovž Leon: Uvod v podjetniško in davčno svetovanje. Gradivo za izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik. Ljubljana : Slovenski inštitut za revizijo, 2003. 17 str.
26. Repovž Leon: Podjetniško in davčno svetovanje. Maribor : Ekonomsko-poslovna fakulteta, 1998. 14 str.
27. Skitek Mitja: Davčno svetovanje in davčno načrtovanje. Gradivo za izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik. Ljubljana : Slovenski inštitut za revizijo, 2003. 28 str.
28. Simič Ivan: Javna tribuna. Davki in pravo. Vloga davčnega svetovalca v davčnem postopku. Podjetje in delo, Ljubljana, 25(1999), 6/7, str. 1485-1489.
29. Šešok Klemen: Zakaj najeti davčnega svetovalca. Gospodarski vestnik, Ljubljana, 2001, 28, str. 52-53.
30. Škof Boštjan: Odgovornost v davčnem svetovanju. Kapital, Ljubljana. 6(1996), 133, str. 28-29.
31. Wittsiepe R.: Marketing – Praxis für den steuerberater. Ziele und Strategien, 1996, str. 166-171.

VIRI

1. About the CFE.
[URL: http://www.cfe-eutax.org/FRAMES_TOTAL/total_about.html], 26.4.2005.
2. Activities of the CFE.
[URL: http://www.cfe-eutax.org/FRAMES_TOTAL/total_about.html], 26.4.2005.
3. AJPES.
[URL: <http://stat.si/klasje/klasje.asp>.], 6.6.2005.
4. Davčni inštitut.
[URL: <http://www.davcni-institut.com/povezave/dfi.asp?id=4&pdr=15&skinID=dfi>], 5.7.2005.
5. Davčni svetovalec. Denar, Ljubljana, 1993, 9, str. 16.
6. Davčni svetovalec je zdravnik podjetja. Manager, Ljubljana, 1993, 7/8, str. 22-25.
7. Functions of the CFE.
[URL: http://www.cfe-eutax.org/FRAMES_TOTAL/total_about.html], 26.4.2005.
8. Kazenski zakonik Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 63/1994).
9. Nagovor podpredsednika Društva davčnih svetovalcev Slovenije g. mag. Boštjana Petauerja ob 10. obletnici ustanovitve Društva davčnih svetovalcev Slovenije.
[URL: <http://www.davki.com/DesktopModules/DisplayDoc.aspx?MType=0&ItemId=120>], 25.4.2005.
10. O Društvu davčnih svetovalcev Slovenije.
[URL: <http://www.davki.com/DesktopDefault.aspx?tabindex=3&tabid=15>], 25.4.2005.
11. O Slovenskem inštitutu za revizijo.
[URL: http://www.si-revizija.si/o_siru/index.shtml], 22.6.2005.
12. Odgovornost davčnega svetovalca.
[URL: <http://www.davki.com/DesktopModules/DisplayDoc.aspx?MType=0&ItemId=40>], 25.4.2005.
13. Predstavitev inštituta.
[URL: http://www.simic-partnerji.si/?id_kategorija=140], 5.7.2005.
14. Poklic davčnega svetovalca.
[URL: <http://www.davki.com/DesktopModules/DisplayDoc.aspx?MType=0&ItemId=39>], 25.4.2005.
15. Priprava na izpit za pridobitev naziva davčni svetovalec. Priročnik. Ljubljana : Društvo davčnih svetovalcev Slovenije, 2001. 235 str.
16. Predlog zakona o davčnem svetovanju (ZdavS) (Poročevalec državnega zbora RS, št. 78/1998).
17. Revija Revizor.
[URL: http://www.si-revizija.si/povzetki_Revizorjev/index.shtml], 25.4.2005.
18. Sekcija se predstavi.
[URL: <http://www.si-revizija.si/davcniki/index.shtml>], 22.6.2005.
19. Statutes of the CFE.
[URL: http://www.cfe-eutax.org/FRAMES_TOTAL/total_about.html], 26.4.2005.
20. Statut Društva davčnih svetovalcev Slovenije.

[URL: <http://www.davki.com/DesktopModules/DisplayDoc.aspx?MType=0&ItemId=163>], 25.4.2005.

21. Tabela davčnih svetovalcev.

[URL: <http://www.davki.com>], 23.9.2005.

22. Zgodovina in delovanje Društva davčnih svetovalcev Slovenije.

[URL: <http://www.davki.com/DesktopModules/DisplayDoc.aspx?MType=0&ItemId=19>], 25.4.2005.

23. Zakon o revidiranju (Uradni list RS, št. 11/2001).

24. Zavarovanje odgovornosti revizorjev, davčnih svetovalcev, cenilcev, finančnih servisov.

[URL: [http://www2.zav-](http://www2.zav-triglav.si/tstran.asp?id_vrhovni=290&id_strani=273&vp=1&id=10)

[triglav.si/tstran.asp?id_vrhovni=290&id_strani=273&vp=1&id=10](http://www2.zav-triglav.si/tstran.asp?id_vrhovni=290&id_strani=273&vp=1&id=10)], 5.7.2005.